

LASS - MEDDELANDE

Nr 3 1991

Skol-SM

Pontus svensk mästare

LASS-meddelande nummer 3 1991, utgivet november 1991

Medlemstidning för Linköpings Allmänna Schacksällskap

Redaktion: Michael Carlsson, Storgården 48, 582 38 Linköping, tel 013-17 79 24
Robert Ericsson, Åbylundsgatan 7, 582 36 Linköping, tel 013-12 58 54
Per-Ove Jakobsson, Östgötagatan 40 A, 582 32 Linköping, tel 013-13 86 38

LASS postgiro: 49 61 30 - 6
Spellokal: Torggatan 6, tel 013-10 43 50

Ordförande: Ingvar Carlsson, Allmogegatan 44, 583 30 Linköping, tel 013-21 31 21
Sekreterare: Per-Ove Jakobsson, (se ovan)
Kassör: Per Vernersson, Rydsvägen 252 A:21, 582 51 Linköping, tel 013-17 56 86
Ungdomskommitté: Ingvar Carlsson, (se ovan)

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

LASS 1901-1991, 90 års jubileum	sid 3
Tävlingsresultat 1976-1991	sid 7
Korrlag-SM 1990	sid 11
SM 1991	sid 12
Kadett-VM 1991	sid 16
Junior-VM 1991	sid 17
Adresslista	sid 19
Rankinglista 910901	sid 22
SSF:s Rankingsystem	sid 23
Skol-SM 1991, Pontus svensk mästare!	sid 25
Ungdomsschack	sid 28
Där kungar skifta slag, del 2 om Frans G Bengtsson	sid 30
Notiser	sid 36
Spelschema hösten 1991 / Nästa nummer	sid 39
Allsvenska spelschemat för säsongen 1991-92	sid 40

Omslagsfoto: W Peter Menzel

Pontus Carlsson, vinnare av yngsta åldersklassen i skol-SM 1991

LASS

1901 - 1991

Av Torvald Larsson

*"Natten gick hän, och det grydde till dag,
och de seglade ständigt."
(Odysseen, andra sången)*

Och solen går upp i öster och ner i väster, solvarv läggs till solvarv och ännu några sandkorn rinner genom Evighetens timglas. Och allt förblir ett jagande efter vind...

Så skulle det kunna låta om vi lät Predikaren föra pennan, men själva måste vi förbli aningen mer prosaiska. Nyss skrev vi 1976 och Linköpings Allmänna Schacksällskap - gemenligen och fortsättningsvis benämnt LASS - fyllde sina modiga sjuttiofem. Nu står vi plötsligen i medio av 1991 och har blivit nittio. Med raskt mod närmar vi oss de hundra jämnt och gör på vägen dit bara en liten halvhalt.

Skall vi ändå fortsätta ännu en stund med det historiska perspektivet citerar vi gärna några rader ur "Stockholmsbrev" från 1847-1848, publicerade av den eminente satirikern Henrik Bernhard Palmaer (som för övrigt även hann med att grund Östgöta Correspondenten), vars egentliga syfte nog kan förmodas ha varit att här ge en känga åt vissa rojalistiska kretsar: "Även tycker jag att själva spelen som övas, kunna vara bättre. Visserligen måste man medgiva schackspelet, att det har en vacker, republikansk tendens. Ja, att det

till och med är en vacker satir över allt kungadöme. Vilken stackare är icke kungen! Här menar jag kungen i schackspelet, och vem annars skulle jag mena? Han duger ju icke till annat, än att, för egen välfärds skull, använda och uppoffra sitt folk, de övriga pjäserna..."

Så skriver knappast någon av dagens schackkrönikörer, men Palmaers tirader ger ändå en liten fingervisning om tidens intellektuella krav: att känna till något om spelets struktur var "fint" och gav belägg för viss bildning.

Över till vår tid: Åren som gått sedan LASS:s förra jubileum har kännetecknats av två stora händelser i klubbens liv. Den första är 1984 års SM-tävlingar i klubbens regi och den andra bytet till ny klubblokal två år senare. SM-tävlingarna innebar en PR-mässig och även ekonomisk framgång. Nästan ett tusen starter var deltagarsuccé och många SM-habitueer menade att tävlingarna i Linköpings nya ishall var de bäst arrangerade någonsin! Ekonomin var också viktig och innebar ett väsentligt tillskott till den ditills tämligen magra klubbkassan. Detta i sin tur möjliggjorde flyttningen till en bättre (men också dyrare!) klubblokal i fastigheten Torggatan 6.

Junior- och ungdomsverksamheten blomstrade och gör så även i skrivande stund. En livaktig ungdomsverksamhet fordrar "bara" en enda sak: intresserade och entusiastiska

ledare. Av alla ledargestalter och profiler som gjort enastående insatser på ungdomssidan skall här bara nämnas ett enda namn - Ingvar Carlsson. Han har varit motorn och idésprutan, navet kring vilken allt centrerat och cirkulerat och som sänt ständiga inspirationsströmmar mot nya och djärva mål! Med sådana ledare och när maskineriet väl fått styrfart går det mesta av sig självt (vilket den insiktsfulle inser är en betydande överdrift).

Spelmässigt, då? Någon uttömmande redovisning av alla klubbens lagframgångar eller individuella bedrifter blir det inte här. Anledningen (utöver kommentatorns lättja) är att LASS numera håller sig med landets bästa klubbtidning - "LASS-meddelande" - som även hedrats med Tidskrift för Schacks officiella pris för några år sedan som landets bästa klubbtidning! En klubbtidning av sådan dignitet håller sig naturligtvis med en uttömmande resultatservice, och kalenderbitare av alla kulörer hänvisas därför dit.

Ändå, och en smula för ordningens skull, några basfakta:

Klubbmästare:

1975	Pavel Lacko
1976	Björn Pettersson
1977	Torvald Larsson
1978	Torvald Larsson
1979	Torbjörn Carlsson
1980	Hans-Åke Cedersund
1981	Ingvar Carlsson
1982	Ingvar Carlsson
1983	Ingvar Carlsson
1984	Pavel Lacko
1985	Hans-Åke Cedersund
1986	Torbjörn Carlsson
1987	Ingvar Carlsson
1988	Bo Sjögren
1989	Per Vernersson
1990	Håkan Greiff

Klubbmästare Juniorer

1976	Ove Nilsson
1977	Gunnar Nilsson
1978	Ove Nilsson
1979	Jonas Löwgren
1980	Magnus Berg
1981	Peter Andersson
1982	Per Vernersson

1983	Per Vernersson
1984	Tomas Wrangenberg
1985	Lars Larsson-Cohn
1986	Lars Larsson-Cohn
1987	Lars Larsson-Cohn
1988	Ingen tävling (?)
1989	Per Svensson
1990	Kristoffer Cassel

Linköpingsmästare:

1975	Lennart Johansson
1976	Ingvar Carlsson
1977	Ingvar Carlsson
1978	Ingmar Schütz
1979	Ingvar Carlsson
1980	Ove Nyhlén
1981	Peter Korning
1982	Pavel Lacko
1983	Pavel Lacko
1984	Mikael Melander
1985	Per Vernersson
1986	Pavel Lacko
1987	Per Vernersson
1988	Per Vernersson
1989	Per Vernersson
1990	Per Vernersson
1991	Tony Herrström

Klubbordföranden:

1974 - 78	Per Ahlström
1978 -	Ingvar Carlsson

Kassörer:

1971 - 76	Linnea Miedl-Olsson
1976 - 80	Hasse Persson
1980 - 81	Per Ahlström
1981 - 90	Michael Carlsson
1990 -	Per Vernersson

Sekreterare:

1973 - 76	Hasse Persson
1976 - 81	Lennart Nilsson
1981 - 83	Hans-Åke Cedersund
1983 - 85	Mikael Melander
1985 - 88	Göran Forslund
1988 -	Per-Ove Jakobsson

Några av de mest remarkabla framgångarna klubben noterat sedan förra jubileet är Per Vernerssons överlägsna seger i junior-SM i Norrköping 1988 och att Viktoria Johansson (fortfarande bara 17 år och i full utveckling när detta skrivs) kvalificerade sig till det

svenska OS-laget för damer! 1986 tog klubbens förstalag steget upp i allsvenskans division I!

Om mycket av klubbens arbete i dag präglas av en slags optimismens nybyggaranda, är det alltid värdefullt att med historiska perspektiv. Kanske är det så att dagens unga schackhjältar är så uppfyllda av den egna generationens storhet att man glömmer tidigare schackadel och att man kunde spela schack också i gamla tider fast teorins rön ger en viss mossighet över det gamla.

Klubbens förste verkliga storspelare med nationella mått var August Fredholm, som under förra seklet var med om att bilda Stockholms Schacksällskap och definitivt tillhörde landets bästa spelare. På 20- och 30-talen dominerades schacklivet i LASS av Folke Ekström, som efter att ha erövrat sex klubbmästerskap avflyttade till Stockholm, där han på 40-talet erövrade två SM-titlar och påbörjade vad som tycktes bli en internationell schackkarriär när den civila gärningen satte stopp. Onekligen synd på denna schackbegåvning, enligt Gideon Ståhlbergs mening en av de allra största i landet någonsin!

På 50-talet var Anton Fridh klubbens i särklass starkaste spelare med mängder av landslagsuppdrag och en andraplats (efter särspel med Zandor Nilsson) i SM. Fem KM-titlar erövrade Fridh och dessutom nio (9) LM-titlar - i rad! En annan landslagsspelare som dock bara hade en kortare sejour i klubben var Sture Nyman. I våra KM-tävlingar slogs han tillbaka med blodig panna (för att använda bildspråk, för fullt så våldsamt gick det inte till!). Sedan han återvänt till Kungl. Hufvudstaden gjorde han en internationell toppkarriär som korrespondensspelare. Hans variantkartotek lär enligt sakkunniga bedömare närmast kunna liknas vid ett smärre folkbokföringsregister!

I jubileumsskriften 1976 skrev vi att en förenings verkliga inre liv inte formas i tabeller, kassaberättelser eller styrelseprotokoll. En förening som verkat så länge som LASS, nu i nittio år, måste ha betytt något långt mera väsentligt för sina medlemmar, kanske solidaritet och samhörighet, kanske drömmar

och visioner som skänkt spänning och skimmer över deras tillvaro. Det är oundvikligt att en del av de gamla trotjänarna går ur tiden - egentligen inget märkvärdigt med det, fast det känns smärtsamt när det sker. För LASS:s del har den gångna perioden medfört att två av dess historiskt mest betydelsefulla gestalter försvunnit A E Axelson 1982 och Sven Öberg 1988. Inte för att här i första hand manifesteras just de bägge, men för att på ett djupare plan försöka beskriva hemligheten bakom en klubbs historia, låter vi här ändå deras vedermälen återupplivas.

Artikeln om Axelson (här något redigerad) återgavs i Östgöta Correspondenten 21/8 1982):

"Med bestörtning nås vi av budet att Axel E Axelson, en av de trägnaste arbetarna i Caissas örtagård, hastigt ryckts bort mitt i sin mest sjudande ledargärning, bara 61 år gammal. Vid sitt frånfalle stod han i spetsen för en mängd korrespondensschackturneringar världen över. Axel var en i bästa mening grå eminens som föredrog att verka i det tysta, helst från skrivbordet hemma i Rystad. Blygsamt och försynt flydde han de larmande marknadsplatserna. Lugnt och effektivt och utan åthävor ledde han sina trupper, ständigt väloljat och disciplinerat.

Redan som tonåring på 30-talet upptäcktes hans eminenta förmåga att leda och administrera. Efter några år som ordförande i LASS, som han ständigt förblev trogen, togs hans förmåga i anspråk på riksplanet som en av de driftigaste ledarna för korrespondensschacket, en speciell form av schack som han aldrig glömde att propagagera för. Särskilt framhöll han dess sociala och mänskliga betydelse, inte minst för människor i glesbygd och som ett medel att nå kontakt över gränserna.

Under några år stod han praktiskt taget ensam i ledningen för det svenska korr-schackets tävlingskommitté, men en sådan bagatell ville han naturligtvis inte höra talas om. (...) Under några år på 50-talet svarade han under signaturen AEA för tidningen Östgötens numera sa-

ligen insomnade schackkrönikor. De gav prov på vid beläsenhet och kunnighet (inte bara inom snävt schackliga landmären), avskalade all schablon och insmickrande sentimentalitet. Sällan föll han offer för falsk nostalgi. När han någon gång talade om flydda tider brukade han framhålla att visst var det roligt förr, men sällan bättre..."

Axelsson betydde alltså mycket för klubben utåt sett, som en av de trägna arbetarna i örtagården, men visade sig alltför sällan i klubben. Tvärtom kan man säga om Sven Öberg, som 78 år gammal rycktes bort 1988 efter att ha varit aktiv medlem i LASS sedan 1928, alltså i 60 år! Hur många tusen gånger denne verkliga entusiast och schackvän kokat kaffe, städat lokalen, ställt upp spel, plockat bort skräp, sålt lotter, hutat åt vanvördiga juniorer (!), det vet ingen. Inte heller Sven själv skulle kunnat svara på den intrikata frågan, för han var oegennyttan personifierad. Aldrig frågade han efter om något var svårt eller besvärligt, han ställde bara upp. I min-

nesrutan över Sven Öberg - "farbror med pipan" skrev vi i LASS-meddelande nr 3/1988: "Hans intresse och lidelse för schackspelet och för vår gamla klubb kan inte nog värderas. En klubb är ju inte bara vad som presenteras på schackbräderna, det är så mycket mer: sammanhållning, kamratskap, värme, gemenskap. Och så detta att verkligen bry sig om klubben och kamraterna. Det är min övertygelse att när vår klubbhistoria skall skrivas en gång kommer insatser gjorda av Sven Öberg och andra att vara de tyngst vägande. Han var en av de allra bästa. Det har varit ett privilegium att ha varit hans vän." Med dessa rader är det dags att dra ett streck över (eller efter)/den historiska avdelningen. Men utan historia och dess rötter ingen väg mot framtiden. Det är först genom att känna det förflutna vi får perspektiven framåt och med historiens ljus som ledstjärna seglar vi vidare mot morgondagen.

Caïssa

väntar Eder uppvaktning
alla Onsdagar,
från kl. 6 å
Grand Hotell

”För den vetgirige kalenderbitaren har Robert Ericsson här sammanställt de viktigaste schackliga händelserna inom klubben under säsongerna 1975/76 - 1990/91. Mycket nöje”

Serierna

Från att ha haft fyra lag igång i seriesystemet 1975/76 kan vi idag glädjas åt hela sju lag i allsvenskan och östgötaserien tillsammans. Men vad har hänt under dessa år, förutom att vi har mönstrat fler lag till serierna?

Under säsongen 1975/76 kämpade förstalaget i division III. Det gjorde de så pass bra att de vann serien. Siktet var nu inställt mot högre mål.

Men säsong lades till säsong utan att LASS I lyckades ta sig upp till högsta divisionen. Under tiden hade emellertid de övriga LASS-lagen börjat sin klättring i seriesystemet.

1978/79 var det så dags för andralaget att vinna sin grupp i division III och plötsligt hade vi två lag i division II. Med undantag för att andralaget gjorde en kortare sejour i trean ett år, hade vi två lag i näst högsta divisionen fram till och med 1983/84.

Säsongen 1983/84 var en något märklig säsong, men märklig i positiv bemärkelse. Det var nämligen två saker som uppmärksammades med glädje. Det ena var att sjättelaget vann östgötaserien klass II före femtelaget! Den andra händelsen, och den roligaste av de två var att tredjelaget vann division III. Hastigt och lustigt hade LASS hela tre lag representerade i division II, och med det började snacket. Tredjelaget skulle minsann visa förstalaget hur man gjorde för att ta sig till division I. Men som sagt, det blev mest snack. Tredjelaget fick finna sig i att vara slappåse i sin serie där även LASS I spelade. LASS II

var däremot med i toppstriden i sin mycket jämna grupp och hade med lite (mycket) tur kunnat avancera till division I.

Det var inte utan att frågan började ställas om LASS någonsin skulle få upp ett lag i högsta divisionen. Efter att i flera år ha stupat i slutronden kunde man nästan tro att det gått troll i saken. Men så hände det oförklarliga säsongen 1985/86 då LASS I äntligen vann sin grupp i division II. Det hade således tagit tio år sedan vinsten i division III att ta sig till division I, men nu var målet nått.

Motståndet i division I visade sig dock vara lite för hårt. Den första och enda vinsten togs mot SK Rockaden, Stockholm, med 5-3, en vinst som kostade våra motståndare SM-tecknet, men inte räckte för att rädda LASS kvar i högsta divisionen.

Sedan dess har en elitserie införts i det allsvenska systemet med division I som närmsta stegf. Numera huserar LASS I i denna division, med förhoppningen att åter ta sig upp till eliten. Skall det dröja ytterligare tio år till dess, frågar man sig, men det lämnar vi åt framtiden att utvisa.

Korrschack nationellt

Korrespondensschack har spelats lite till och från av klubbens medlemmar. I slutet av sjuttioalet bestämde man sig för att pröva lyckan i korrlag-SM. 1978 lyckades kvartetten Ingvar Carlsson, Hans-Åke Cedersund, Per Ahlström och Pavel Lacko att vinna SM-tecknet med halvpartipoäng till godo på tvåan Lundby SS.

Sporrade av denna framgång ställde LASS upp med två lag i korrlag-SM 1980, men bägge lagen fick finna sig i att tillhöra det slagna fältet när turneringen var till ända. Mitt i bedrövelsen kunde vi dock glädja oss åt att Torbjörn Karlssons fina spel på förstabordet i andralaget (6,5/9) gav honom en friplats i korr-SM 1982 där han senare slutade femma. Placeringen gav senare Torbjörn chansen att spela med i Sveriges finallag i lag-EM II, samt semifinal i lag-EM III. Samtidigt som detta hände ökade framgång-

arna dramatiskt för klubbens spelare. I korr-lag-SM 1982 gjorde LASS ånyo en start vilken denna gång renderade i en silverpeng. Pavel Lacko prövade lyckan i korr-SM 1983, och detta inte helt utan framgång. Med 12/14 blev Pavel vår första sverigemästare i korr-schack.

Göran Forslund ställde upp i Cup 85, där han till slut slog sig fram till en finalplats 1989. Torbjörn Karlsson har fortsatt att ställa upp i korr-SM vart tredje år. 1985 gav det en fjärdeplats och 1988 en bronsplats. För tillfället är han i full gång med korr-SM 1991.

Korrschack internationellt

Förutom alla framgångar på det nationella planet har LASSare även utmärkt sig på den internationella arenan. Ingvar Carlsson startade 1979 i det 20:e Europamästerskapet i korrschack. Fem år senare stod det klart att Ingvar erhållit andraplatsen samt en halv IM-inteckning.

Som om det inte var nog med att Ingvar tog sig till EM-final, så har även Hans-Åke Cedersund och Bo Backman prövat på att spela om EM-titeln i korrschack.

Ingvars andraplats i 20:e europafinalen kvalificerade honom även till spel i VM XIII 3/4 final, vilket är snäppet under VM-finalen. Där gick det inte lika bra, men har det gått i landslagsdressen. Som redan nämnts har Torbjörn Karlsson deltagit i finalen i lag-EM II samt i semifinalen i lag-EM III. I lag-EM IV anför Ingvar den svenska 12-mannatruppen i en förgrupp som med tiden kan resultera i finalspel.

Ingvar har även försvarat Sveriges färger i korrolympiad X och XI. I olympiad XI har Ingvar spelat så pass bra att han erhöll sin andra och slutgiltiga inteckning i IM-titeln under hösten 1990.

Det finns även LASSare som har prövat på att spela i Världscupen. I den nu pågående semifinalomgången av Världscup IV deltar Kenneth Leander och Åke Svensson. I Världscupfinal III fanns det en LASSare med som hette Åke Svensson, men denne Åke är ej att förväxla med den Åke som spelar med

i den nu pågående semifinalen. Det finns helt enkelt två Åke Svensson som har spelat med i LASS och tillika i Världscupen.

Som synes har LASS varit väl representerat i både nationella som internationella korrschackturneringar under de senaste femton åren.

AE Axelson, har sett till att LASS även har satt sin prägel på turneringsledarens roll i svenskt korrschack. Att AE Axelson även har betytt mycket för internationellt korrschack, förstår man då man ser hur startfältet såg ut i AE Axelson Memorial. Startfältet, som bestod av 15 stormästare, klassas som den starkaste korrtureringen någonsin. Detta om något visar den respekt som korrspelare världen över känner för det arbete som AE Axelson har lagt ned på korrschacket, såväl nationellt som internationellt.

SM

LASSarnas framfart i olika former av SM-tävlingar har satt sina spår i historieskrivningen.

Under SM i Motala 1976 kvalificerade sig Mikael Broberg för juniorfinalen, men Mikael lyckades skrämra upp arrangörerna rejält genom att vägra ställa upp i finalen. Anledningen till detta var att Broberg inte ansåg sig ha råd att spela finalveckan.

Vi fick därför vänta till året därpå för att få en spelare i finalen. Då var det Peter Ryman som spelade till sig en femteplats i finalen i Stockholm.

1981 kvalificerade sig Ingvar Carlsson, via Öppna SM, till SM-gruppen i Ystad.

Året därpå gjorde Pavel Lacko likadant. Genom en fjärdeplats i Öppna SM i Norrköping fick han en plats i SM-gruppen i Gävle.

I Gävle-SM spelade Jonas Löwgren juniorfinal där han slutade femma.

Nästa stora händelse i SM-sammanhang var vårt eget SM 1984 i Stångebro ishall. 965 spelare kämpade i veckorna två i det som av många betraktas som den bäst arrangerade SM-tävlingen i modern tid. Kronan på verket blev LASS överlägsna seger i klubb-tävlingen.

Fyra år senare, 1988, var det återigen dags för ett SM i Östergötland. Denna gång var Norrköping värdstad.

I Norrköping sopade Per Vernersson rent bord med motståndarna i Junior-SM. Resultatet blev 13/15 och en överlägsen seger. Per blev därmed den första i LASS historia att vinna junior-SM, och det nästan på hemmaplan.

Under kongressturneringen i Göteborg 1990 tog sig Ingela Eriksson till kadettfinal där hon slutade på tredje plats.

DM

Senare hälften av sjuttioalet fick LASS nöja sig med att hemföra tremannablixten tre gånger samt Östgötacupen en gång, detta i väntan på en individuell titel.

1980 knep så Peter Jonasson och Per Vernersson ungdomstiteln respektive knattetiteln. Men seniortiteln lät vänta på sig till 1982 då Ingvar Carlsson vann, Per Vernersson vann då knatte-DM för andra gången. Två år senare var det dags för Pavel Lacko att titulera sig distriktsmästare, vilket han även kunde göra 1988.

1985 vann Viktoria Johansson knatte-DM, vilket hon upprepade två år senare, båda gångerna efter sarspel. 1986 lyckades LASS äntligen vinna junior-DM, vilket inte hade skett på över tio år. Spelaren som bröt förtrollningen var Marcus Degerheim. Samma år vann Jonas Faresjö knatte-DM.

När väl juniortiteln hade hamnat hos LASS 1986, behöll vi greppet om den i några år, för 1987 vann Tomas Wrangenby, 1988 Lars Larsson-Cohn, och 1989 Viktoria Johansson. Den senaste i raden av DM-mästare är Per Vernersson som 1991 vann senior-DM.

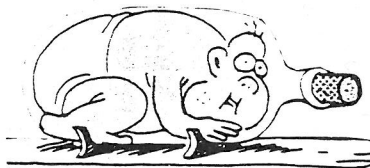
När väl de individuella DM-tecknen började trilla in hamnade Östgötacupen och tremannablixten i skymundan. För ordningens skull skall sägas att LASS vann Östgötacupen 1981, 1985 och 1989 samt tremannablixten 1986 och 1991.

Ungdomsschack Skoltävlingar

I individuella skol-DM tog LASS någon enstaka seger under perioden 1975-83, med undantag för 1980 då tre av fem titlar vanns. Från och med 1984 började en ny era i Östergötlands ungdomsschack. LASS började nu mer eller mindre prenumerera på samtliga titlar i skol-DM, med undantag för någon enstaka klass varje år.

Dominansen visade sig gälla även i skollag-SM. När det gäller skollag-SM hade LASS 1977 kommit trea i riksfinalen då Katedralskolan tog sig till final i gymnasieklassen. Samma placering fick Slestadsskolan i mellanstadieklassen 1983.

1987 var det återigen dags för Slestadsskolan att ta sig till final i mellanstadieklassen. Den här gången blev det en andraplacering. Några år senare, närmare bestämt 1990, var det dags för samma spelare igen, men denna gång för Tornhagsskolan i högstadietklassen. Nu lyckades de som första "LASS"-lag vinna finalen. Genom SM-vinsten fick de även delta i skollag-NM där de kom på bronsplats. Nu i våras upprepade Slestadsskolans lågstadielag bedriften att vinna skollag-SM.

När det gäller individuella skol-SM har flera LASSare gjort bra resultat genom åren. Det har nästan inte gått någon tävling där LASS inte haft åtminstone en spelare bland de tio främsta i någon åldersklass.

I skol-SM 1984 kom Per Vernersson trea, samma placering fick Viktoria Johansson 1989 och Anders Danielsson 1990. En andra plats i äldsta årsgruppen togs 1988 av Robert Ericsson, vilket normalt hade räckt för att delta i skol-NM. Tyvärr fick vinnaren av B-klassen representera Sverige det här året istället. I årets skol-SM vann Pontus Carlsson den lägsta åldersklassen, och blev därmed

med den första LASSaren att vinna en skol-SM klass.

Skol-SM för flickor spelades för första gången 1989 och spelplats var Linköping med LASS som arrangör. Äldsta klassen vanns av Viktoria Johansson som även vann nästkommande år. I 1991 års tävling segrade Ingela Eriksson.

Förutom bra resultat i skol-SM genom åren, kan även läggas ett bra och välskött arrangemang av tävlingen 1980. Tävlingen spelades i Vasahallen och samlade ca 700 deltagare.

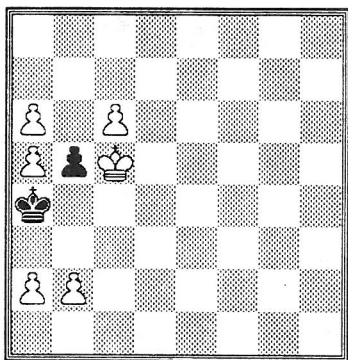
Övrigt

- Per Vernersson vann den 25:e upplagan av Hallsbergsturneringen 1989/90.
- Per Vernersson, Viktoria Johansson, och Ingela Eriksson har representerat Sverige i olika landslagsuppdrag under 1988-91.
- Viktoria Johansson spelade med i Sveriges damlandslag i OS i Novi Sad 1990 och tog där 9/12 poäng vilket gav henne

en silvermedalj som näst bästa andrabordsspelare.

- Viktoria Johansson har deltagit i ett kadett-EM, två kadett-VM samt ett junior-VM. Ingela Eriksson har spelat ett kadett-VM.
- Viktoria Johansson har även deltagit i en nordisk zonturning 1991 (kval till VM-cykeln).
- Stormästare Gyözö Forintos gav en simultan över 31 bord, i LASS klubblokal, hösten 1981. Våren 1984 gästades LASS av den svenske stormästaren Lars Karlsson som även han gav en simultan över 31 bord.
- Våren 1983 arrangerade LASS, tillsammans med Östgöta Correspondenten, Correns schackskola. Totalt deltog ca. 250 spelare i undervisningen som avslutades med en stor turnering.
- I den årligt återkommande riksfinalen i talangjakten har LASSare på sistone haft framskjutna placeringar. Lasse Danielsson och Pontus Carlsson har kommit tre respektive fyra var sitt år.

Dalademokraten 1948

Matt i 3 drag

Rättelse

Vidstående problem, av Åke Hellström, var tyvärr fel uppställt i förra nummret.

Vit bonde på d6 ska rättligen stå på c6. Lösning, se förra nummret!

Redaktionen ber läsarna om ursäkt för sitt slarv.

KORR LAG-SM 1990

Av Ingvar Carlsson

Sedan rapporten i förra LASS-meddelande har LASS spelat färdigt nästan alla partier. Glädjande är att vi vunnit nyckelmatchen mot AK-77 med 2,5-1,5. Mot Rockaden, Stockholm, har vi förlorat med samma siffror. I matchen LASS-Umeå står det 1,5-1,5. Om Bosses sista parti blir remi vilket är troligt så blir Umeåmatchen oavgjord. Matchresultaten har betydelse endast när lagen hamnar på samma partipoäng men eftersom AK-77 och Umeå som framgår av tabellen har högst vinstprocent så kan detta ändå ge oss en liten chans i den jämna slutstriden. Som synes leder vi fortfarande på sammanlagd poäng. Vi ligger dock bara trea på vinstprocent. Förutom att Bosse har ovan nämnda parti kvar så har jag ett tornslutspel kvar mot Tibro som kanske går att vinna.

Låt oss göra en optimistisk spekulation, om inte för annat så för att höja min och Bosses motivation:

Bosses spelar remi och jag vinner. LASS får då 22 poäng.

Umeå och AK-77 har tre inbördes partier kvar. Antag att dessa blir 1,5-1,5. Då har Umeå efter dessa partier och remin mot Bosse 19,5 poäng och 4 partier kvar. AK-77 får 19 poäng och 5 partier kvar. Umeå hamnar före oss (förstabordsvinst) om de tar minst 2,5 av 4. AK-77 går förbi oss om tar minst 3,5 av 5. Rockaden, Stockholm, har inga partier kvar mot huvudkonkurrenterna. De går förbi oss om de tar minst 3,5 av 4.

Spekulationer, spekulationer! Detta är mycket svårare än valprognoser där man bara behöver räkna upp ett par distrikt i Stockholm och Hjo för att få veta hur många fullmäktigeplatser miljöpartiet förlorar i Linköping...

LASS	Poäng	Partier kvar
Ingvar Carlsson	4	1
Per Vernersson	4,5	0
Bo Sjögren	6	1
Tom Axelsson	6	0

LAG-SM 1990 div I, Start 1990-04-18, Resultat per 1991-09-22

	+	=	-	Poäng	Rest	Vinst %	Plac %
Linköpings ASS	15	11	4	20,5	2	68,3	3
SK Rockaden, Stockholm	16	5	7	18,5	4	66,1	4
AK 77, Göteborg	15	5	4	17,5	8	72,9	1-2
SK Rockaden, Umeå	15	5	4	17,5	8	72,9	1-2
SK City, Eskilstuna	4	11	12	9,5	5	35,2	6
Schack 47, Mariestad	2	13	10	8,5	7	34,0	7
Vällingby SS	3	11	14	8,5	4	30,4	9
SK Örnen, Örnsköldsvik	5	6	14	8	7	32,0	8
Tibro SK I	4	7	10	7,5	11	35,7	5
	---	---	---				
	79	74	79				

SM 1991

Helsingborg

Av Ingvar Carlsson

SM 1991 gick som vanligt under ett par veckor med vackert väder i juli, denna gång i Helsingborg. Valet av plats för tävlingen har säkert för många spelare stor betydelse för om man ska deltaga eller inte. För mig, som egentligen mest var med för att coacha Pontus i hans SM-debut, blev valet att själv spela 2 veckor i mästarlassen lättare med hänsyn till Helsingborgs utbud av havsbad, många trevliga och billiga restauranger, närheten till Danmark och möjligheten att placera familjen hos släkten i Skåne.

Spelorten var således väl vald. Arrangemangen var väl förberedda och genomförda. En god idé var att placera analysbräden utomhus. Ett annat bra initiativ var att man lyckades få TV4 att göra ett trevligt TV-inslag. Ska man säga något negativt så får det gälla insatserna från tävlingsledarna i kadettklassen där det nog krävdes fler eller mer aktiva tävlingsledare. Detta problem accentuerades av att tävlingslokalen var en modern skola där spelet försiggick i både klassrum och olika biutrymmen vilket hade både goda och dåliga sidor. Det gjorde det dock svårare för tävlingsledningen och kanske också för publiken att följa tävlingen.

Kongressen

Kongressen blev denna gång mycket lugn och ganska snabb. Endast Stockholms Schackförbunds motion om rankingbaserad upp- och nedflyttning i SM-tävlingarna, istället för nuvarande system baserat på resultatet i senaste SM-tävling, vållade diskussion. Motionen blev lyckligtvis rejält avsågad och ska inte ens utredas vidare. Valberedningen hade gjort ett gott arbete och alla "pampar" som t.ex. undertecknad blev omvalda. (RR. För den som inte känner till det är IC suppleant i SSF:s Centralstyrelse)

LASS:arna

Femton LASS:are gjorde sjutton starter vilket är något mer än vid de två föregående SM-tävlingarna. Anders Jansson och Robert Hellewell, sommarens mest aktiva LASS:are, åtminstone på herrsidan, startade i två grupper. I klubbturneringen segrade som vanligt SK Rockaden, Sthlm medan LASS tyvärr kom långt ner i tabellen.

I kadettkvalet hade vi hoppats på Anders Danielsson efter hans tredjeplats i fjolårets Skol-SM men med 4 poäng av 8 spelade han bara

upp till sin ranking och var nog liksom brodern Lasse med 3 poäng inte riktigt nöjd med sitt resultat. Anna Eriksson och Pontus Carlsson kom också i mitten av tabellen med sina 3,5 poäng men spelade upp sina rankingtal. För Pontus, som tävlingens troligen yngsta spelare, var det dessutom en hedersam SM-debut.

I brist på LASS:are i årets kadettfinal tillåter vi oss att räkna Magnus Carlsson Göteborg, segrare i kadettfinalen före sårspillet, som halv-LASS:are i egenskap av kusinbarn till undertecknad.

I juniorkvalet låg Ingela Eriksson under hela tävlingen bra till men fick i sista ronden nöja sig med remi, möjligen stressad av sin omedelbara Brasilienresa även om detta att hinna till planet i tid tycktes göra fadern Janne mer nervös än resenären själv. Nu hamnade Ingela en halva efter segraren. Ett bra resultat. Bra spurtade Per Svensson men pga dålig start kom han aldrig ikapp tåten. För Anders Jansson gällde det omvända. Efter att ha varit i tåten fram till halva tävlingen satte han bort ett torn i en vinstställning vilket tycktes påverka hans spel under resten av SM. Alla LASS:arna kom bland de femton bästa bland 56 startande. Starkt!

I JSM-finalen tog Viktoria Johansson förra året 7 poäng av 15 möjliga och vi hoppades i år på ett ännu bättre resultat. Nog fanns det också ställningar till fler poäng. Efter att på ett för publiken ofattbart sätt ha spelat bort en ställning med dam mot två lätta pjäser kom Viktoria tyvärr ur rytmen och förlorade ett par partier till av bara farten. En upprykning i slutet gav ändå 6,5 poäng och en viss justering uppåt av rankingtalet.

Våra klass III deltagare Anna Svensson och Daniel Hermansson har lovat att göra bättre resultat nästa SM.

I klass I spelade Robert Hellewell och Påvel Niklasson hyggligt och tog var sin tredjeplats. Arno Platau's frejdiga spel räckte inte riktigt till och han får liksom Anders Jansson som spelade lite håglöst efter sin goda start i juniorkvalet spela klass II nästa gång.

I klass M gick det trögt för Tony Herrström. Procenten räddades dock och hans båda pattar går till schackhistorien.

Min väg till mästartelit

Själv deltog jag för första gången i SM sedan Norrköping 1988. Då klarade jag precis procenten. Redan då var mästartklassen uppdelad på mästartelit och mästartklass så jag var naturligtvis mycket missnöjd. I Helsingborg mötte jag ungefär lika hårt motstånd som i Norrköping men kände en helt annan inspiration sedan jag efter ett par ronder insett att jag borde vinna gruppen. Jag började starkt genom att som vit vinna mot gruppens högst rankade spelare, Bo Aurell 2256 från Hässleholm i ett jugoslaviskt parti där jag spelade bra och han bara lite dåligt. I andra ronden spelade jag det parti som jag trodde skulle vara den moraliska finalen. Jag hade nämligen svart mot Vikingstads bästa spelare genom tiderna! Just det, Ove Nilsson (2129), En Passant, numera tingsnotarie i Helsingborg och fram till omkring 1983 LASS:are, skulle nu äntligen få visa vem som blivit för gammal för mästartklassen. Ove hade för övrigt betydligt högre ranking för ett par år sedan. Ove spelade vit och gick fram på damflygeln som vanligt och jag på kungsflygeln också som vanligt. Min ställning försämrades snabbt och övergick i en förlustställning (som vanligt! RR), för övrigt min enda under hela tävlingen. I ett dubbelt tornslutspel där Ove hade löpare mot två bönder spelade Ove lite fantasilöst och slarvigt och jag kunde räd- da remin.

Efter första veckans sex ronder hade jag fyra poäng och hade mött alla som hade högre ranking än jag själv. Tom Braathen, Vällingby, hade visserligen fem poäng sedan han kommit undan med remi mot mig sedan jag försent uttåckt hur jag skulle ha satt matt i 2-3 drag.

Under andra veckan hade jag relativt lätt motstånd och vann fem partier i rad och kunde avsluta med två remier, varav den första säkrade gruppsegern.

Resultat för LASS:are i SM 1991.

Klass M

1. Ingvar Carlsson	10 / 13
11. Tony Herrström	5,5

Klass I

3. Pável Niklasson	4 / 7
3. Robert Hellewell	5,5 / 9
4. Robert Hellewell	5 / 9
8. Arno Platau	2,5 / 9
9. Anders Jansson	3/9

Klass III

8. Anna Svensson	1 / 7
9. Daniel Hermansson	2 / 9

Junior-SM

11. Viktoria Johansson	6,5 / 15
------------------------	----------

Juniorkval

7. Ingela Eriksson	5,5 / 8
13. Per Svensson	5
15. Anders Jansson	4,5

Kadettkval

13. Anders Danielsson	4 / 8
19. Anna Eriksson	3,5
21. Pontus Carlsson	3,5
25. Lasse Danielsson	3

Egentligen tycker jag att det är för mycket schackpartier i LASS-meddelande och kan inte påminna mig att jag på flera år spelat igenom något av t.ex. Bosse, Pavels eller Pers till synes välkommenterade partier. Där emot spelar jag periodvis igenom ganska många partier av internationella elitspelare och roas också av att se juniorpartier. Jag inser dock min plikt och avlevererar här ett par partier.

SM -91, klass M, rond 7

- Ingvar Carlsson
 Erik Malmstig, Rockaden Umeå

Kommentarer: Ingvar Carlsson

Jugoslaviskt

1. e4 d6 2. d4 Sf6 3. Sc3 g6 4. Lg5 c6

Det omedelbara 4. - h6 ger nog vit större problem.

5. Dd2 b5 6. Ld3 h6 7. Lh4 Sbd7 8. f4 a6? 9. e5! g5 10. Lg3 gxf4 11. Lxf4 Sh5 12. e6

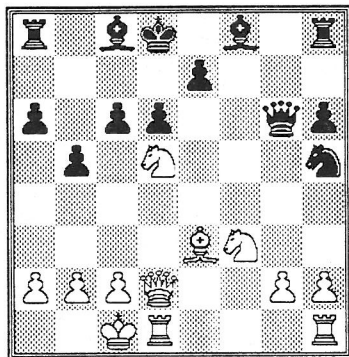
Svart förlorar möjligheten att rockera, särskilt efter 12. - fxe6 13. Lg6 matt. Vits idé e4-e5-e6 är mycket obehaglig när svart har spelat h7-h6.

12. - Sdf6 13. exf7+ Kxf7 14. Sf3 +- Ke8

Fråga mig inte varför. Svarts försvar underlättas något efter bytet Sxf4 nu eller i följande drag. Nu skulle 15. Lg6+ Kd7 16. Se5+ så småningom ge ett slutspel med merbonde för vit, men efter svarts rockadförlust hoppades jag på en snabbare vinst.

15. 0-0 Dd7 16. Le3! De6 17. Lg6+ Kd8

18. d5! (linjeöppning mot kungen!) Sxd5 19. Sxd5 Dxg6

20. Se5! dxe5 21. Sf6+ uppgivet (21. - Kc7 och t ex 22. Dd8+ Kb8 23. Sd7++ Kb7 24. Db6 matt).

SM -91, klass M, rond 10

- Jan-Erik Brundell, LASK
 Ingvar Carlsson

Kommentarer: Ingvar Carlsson

Sicilianskt

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 g6 ("den fruktade drakvarianten i

sicilianskt") 6. Le3 Lg7 7. f3 0-0 8. Dd2 Sc6 9. Lc4

9. g4 var modernt en period med det är egentligen hamrlöst. Däremot är 9. 0-0-0 fortfarande ett populärt och starkt drag som kan leda till mycket spännande spel.

9. - Ld7 10. h4 Da5

Jag tillhör fortfarande den lilla skara som föredrar detta drag framför det vanliga 10. - Tc8.

11. 0-0-0 Tfc8 12. Lb3 Se5 13. Kb1 Sc4 14. Lxc4 Txc4 15. Sb3 Dd8 16. Lh6 (16. e5 och 16. h5 är mer komplicerat) Lxh6 17. Dxb6 Df8 18. De3 a5 19. g4 =

Här finns också 19. Sd5 liksom 19. e5 dxe5 20. Dxe5 a4 21. Sd2 Tc6 22. Sde4 a3 = enligt korpartiet Rasmussen-IC som finns i alla seriösa schackdatabaser. Den som ännu inte ägnar sitt liv åt att vandra fram och tillbaka i dessa kan i stället titta i LASS-meddelande nr 1 1988 för att finna det rafflande slutet. Som alla förstår är det med avsikt jag visar ett parti i samma variant för att inte utsätta mig för ytterligare exponering inför illasinnade konkurrenter i nästa års SM.

19. - b5?

19. - a4 =. Jag hade naturligtvis glömt bort alla mina analyser från korpartiet. Nu ger 20. e5! Se8 a4 21. Sd2 fördel för vit.

20. h5 b4 = 21. Sd5 Sxd5 22. Txd5 Tac8 23. Td2 a4 24. Sd4 Dg7 25. hxg6 fxg6! =+ 26. g5 a3 27. b3 Tc3 →+

Vit har problem. Det latenta matthotet Db2 är fruktansvärt. f-bonden är sårbar och några angreppchanser för vit finns knappast.

28. Df2 (28. Td3?? Txc2 →) Tf8! 29. Td3 Txd3 30. cxd3 Lg4 31. f4 e5 32. Sc6 exf4 33. Sxb4 Le6

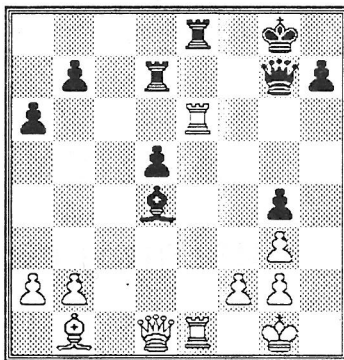
Vits springare måste hållas borta från d5 och f6.

34. d4 (svart hotade 34. - Dc3) Db7 35. De1 Tb8 36. Dh4 (36. Sc2 Lxb3 →) Dxe4+ →+ 37. Sc2 Tb7 38. Te1 Dd3 39. Dxf4 Tc7 40. Df2 Lf5 41. Tc1 Dc3 42. 0-1

SM -91, klass M, rond 4

□ Tom Braathen, Vällingby
■ Ingvar Carlsson

Kommentarer: Ingvar Carlsson

27. - Lxf2! →+

Nu har jag honom tänkte jag. 28. Kxf2 Txe6 29. Txe6 Df7+ eller 28. Kf1 Tf8 med avgörande hot och om kungen går h-linjen så blir det väl matt...

28. Kh2?!

"Var är matten? Mitt torn på e8 hänger med schack och om jag byter på e6 så har han ju den läskiga schacken på e8"

28. - Tf8??

Just när jag släppt tornet såg jag den: 28. - Txe6 29. Txe6 Dg5 med ogarderbar matt. Schacken på e8 gör ju ingenting. Hjärnblödning!

29. T1e5

och vit bjöd remi vilket jag i min besvikelse över den missade matten antog. Svart har annars goda vinstchanser.

Kadett-VM 1991

BRASILLEN Guarapuara

Av Ingela Eriksson

Direkt efter första SM-veckan åkte jag, Nina Kiema och Patrik Lyrberg till Brasilien för att spela VM. Staden vi spelade i hette Guarapuara och ligger i södra delen av landet. Vi blev inkvarterade på ett hotell med hög standard och maten var väldigt bra, eller vad sägs om pizza och chokladtårta till frukost?

Överhuvudtaget var arrangemangen utmärkta, och fullständiga bulletiner gavs ut efter varje rond. Jag spelade i klassen för flickor under 18 år som samlade 23 deltagare, varav åtta elo-spelare.

Efter fem ronder hade jag 2,5 poäng och det var dags för den första fridagen. det arrangerades en utflykt, men jag och Nina stannade hemma och laddade upp inför resten av tävlingen. I åttonde ronden fick jag möta indiskan, men lyckades inte få in mitt skolmattsangrepp.

- Ingela Eriksson
 Champa Dolan, Indien

1. e4 e5 2. Lc4 c6 3. Dh5 De7 4. Sf3 d5
5. exd5 cxd5 6. Lb5+ Ld7 7. Lxd7+

Sxd7 8. 0-0 Sgf6 9. Dh3 Dd8 10. Te1
Ld6 11. Sxe5 Sxe5 12. d4 Se4 13.
dxe5 Db6 14. Le3 Dxb2 15. exd6 Dxa1
16. f3 0-0 17. fxe4 dxe4 18. Dh4 Tad8
19. Sd2 Dxa2 20. Sxe4 f5 21. Sg5 h6
22. Sf3 Tfe8 23. Dh5 Dxc2 24. Tc1 Db2
25. Lf4 Te2 26. Dg6 Df6 27. Dxf6 gxf6
28. Sd4 Te4 29. Td1 Td7 30. g3 a5 31.
Sxf5 a4 32. Tc1 a3 33. Ta1 Ta4 34. Lc1
Ta5 35. g4 h5 36. h3 hxg4 37. hxg4
Ta4 38. Kf2 Txg4 39. Sh6+ Kh7 40.
Sxg4 Txd6 41. Lxa3 Ta6 42. Lb2 Txa1
43. Lxa1 f5 44. Se3 Kg6 45. Kf3 Kg5
46. Ld4 b5 47. Lc3 f4 48. Sd5 Kf5 49.
Sc7 b4 50. Lxb4 Ke5 51. Ld2 Kd4 52.
Lxf4 Kc5 53. Ke4 Kc6 54. Kd4 Kb6 55.
Kd5 Kb7 56. Kc5 Kc8 57. Kc6 Kd8 58.
Sd5 Ke8 59. Lg5 Kf7 60. Lf4 Ke8 61.
Kd6 Kf7 62. Kd7 Kf8 63. Ke6 Ke8 64.
Sh5 Kf8 65. Le7+ Kg8 66. Kf6 Kh7 67.
Kg5 Kg8 68. Kg6 Kh8 69. Sg3 1-0

Den andra fridagen åkte vi ut till en flod, där vi lekte och sportade hela dagen. På eftermiddagen när vi kom hem var lottningen uppsatt. Eftersom Strizak, som ledde gruppen, hade mött de flesta i toppen var det nu min tur. Jag förlorade snabbt och slutade på elfte plats. Nina gjorde ett bra resultat och slog flera starka spelare. Hon tog 5,5 poäng och kom på 14:e plats av 29 deltagare. Lika många poäng tog Patrik i sin grupp och slutade på 16:e plats av 34.

Efter avslutningsseremonin på kvällen satte vi oss i en buss för en 6-timmars resa till Ignacu-fallen vid Paraguaygränsen, som är ett av världens största vattenfall. Efter lunch på en barbecue avslutade vi dagen med ett besök på ett vattenkraftverk. En rolig avslutning på en rolig resa!

Kadett-VM 1991 (flickor - 18 år)

1.	Natasa Strizak, JUG	8,5 p
2..	Eva Repkova, CSR	8,0
3.	Irina Zak, URS	7,5
4.	Adrienn Csoeke, HUN	7,5
5.	Jessica Ambats, USA	6,5
6-13.	Ingela Eriksson, SVE	6,0
	Trine Rasted, DEN	

Junior- VM 1991

RUMÄNIEN Mamaia

Av Viktoria Johansson

För andra året i rad skickade Sverige en representant till flickklassen i junior-VM, och i år fick jag chansen att åka. Det hade varit oklart in i det längsta vilket land som skulle arrangera tävlingen efter att det koleradrabbade Chile fått lämna återbud, men till slut åtog sig Rumänien arrangemanget.

Lagom till skolstarten åkte jag till Mamaia, vackert beläget vid Svarta havet, tillsammans med den sedvanliga följeslagaren till världsmästerskap av olika slag, Jonas Barkhagen, och Stellan Brynell som sekundant. I Bukarest väntade en fem timmar lång bussresa genom ett jordbrukslandskap, där häst och vagn var det vanligaste transportmedlet. Väl framme i Mamaia väntade en invigning med tre timmars folkdans och surkål med persilja, som under min tre veckor långa vistelse skulle bli den huvudsakliga kosten. Campomanes var där och höll tal och han stannade kvar under de första ronderna. Jag kan därför skratta med (liksom de flesta andra deltagarna) att Campomanes tittade just på mitt parti.

Arrangemanget har jag inget att klaga på, eftersom de förmodligen var bra för att vara i Rumänien. Tyvärr stördes vi under ronderna

av bland annat högljudd folkmusik, och stekolet som då och då fyllde spellokalen med en märklig dimma.

I första rondan mötte jag en ryska numera bosatt i USA, men jag räknar ändå partiet som mitt livs första vinstparti mot en ryska. Därför har jag valt att visa det här partiet trots att det inte var mitt bästa vinstparti.

Viktoria Johansson

Tatjana Kibrik, USA

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sc3 c6 4. cxd5

Inget särskilt bra drag som bara leder till lika spel

4. - exd5 5. Sf3 Lf5 6. Lg5 Db6

Lg5 kanske var lite förhastad och för att gardera mig nu hamnar mina pjäser på fel rutor. Jag funderade länge på om jag skulle spela Dd2 eller Dc1 och jag är ännu inte riktigt säker på vilket som är det bästa. Det är möjligt att Dc1 är något bättre men jag spelade

7. Dd2 h6 8. Lh4 Sd7 9. e3 Sgf6 10. Le2 Lb4 11. 0-0 Se4 12. Dc1 g5 13. Lg3 Lxc3 14. bxc3 h5 15. h3 g4?

Här hade hon suttit länge och letat efter något fördelaktigt, men jag tror det bästa hade varit Sxg3 omedelbart. Nu får jag chansen att blockera svarts h-bonde och får en liten fördel.

16. Sh4 Sxg3 17. fxc3 Le6 18. hxg4 hxg4 19. Tf4 0-0-0 20. a4?!

Jag tror det är meningslöst att ta g-bonden, men Da3 direkt följt av Taf1-Ld3-Sf5 eller Lf5 hade varit mycket bra för mig. Nu hinner svart samla sig till motspel innan jag inser vilken plan jag skall spela på.

20. - Dc7 21. Tb1?! Tdg8 22. Da3 Th6 23. Tbf1 Sf6!

Springaren kan inte slå.

24. Ld3 Sh5?!

Antagligen hade t ex Kb8 varit bättre för att gå ur diagonalen.

25. Sf5! Lxf5 26. Lxf5+ Kb8 27. Txc4 T6h8 28. Txc8 Txc8 29. g4 Sg7 30. Tf3 Th8 31. Kf2 Sxf5 32. gxf5 a6 33. f6 Kc8 34. De7 Dd7 35. De5 Te8 36. Dh5 De6 37. g4 Tg8 38. g5 Kc7 39. g6 fxc6 40.

Dh7+ Kc8 41. f7 Tf8 42. Dg7 Dd6 43. Tf6
De7 44. Dxc6 Kc7 45. a5 Kd8 46. Df5
Dd7 47. Df4 Kc8 48. Kg3

Svart är praktiskt taget i dragtvång och svart kan inte hindra vits kung från att helt enkelt gå ner och understödja bonden. Därför följde
48. - b6 (svart är förlorad) **49. Dh6 Txf7 50. Txc6+ Kb7 51. Txb6+ Kc7 52. Txa6 Tg7+ 53. Kf2 Tf7+ 54. Tf6 Tg7 55. Df4+ Kb7 56. Tb6+ 1-0**

Flickklassen vanns av den överlägset högst rankade jugoslaviskan Natasa Bojkovic och jag slutade på en sjätteplats, som jag är nöjd med, trots en ganska pinsam förlust i sista ronden, där jag satte bort ett torn.

I pojkklassen hamnade tre ryssar överst på prislistan, men de dominerade inte så mycket som man kanske skulle kunna tro. Akopian

som vann, förlorade till exempel mot den svenske deltagaren, Jonas Barkhagen, som slutade på en tiondeplats.

Diverse incidenter inträffade under tävlingen, som till exempel att den filippinske deltagaren, blev rånad på 1000 dollar utanför spellokalen, två minuter innan rondstart.

Jag fick ett positivt intryck av Rumänien, men bara någon vecka efter att jag återkommit till Sverige skakades Bukarest återigen av kravaller.

Nu finns det ett schackförlag även i rikets andra stad **ELIASSON & ZIEGLER**

vårt sortiment är ganska blygsamt, men utökas allt eftersom

Informator
New in chess
Pergamon
Trends

encyklopedier
prenumerationer, årsböcker
Batsford
samt Tyska böcker

Prisexempel:

Nya ECO E	250:-
Informator 51	160:-
Sicilian scheveningen: Kasparov 1991	150:-
The complete Benkögambit: Fedorowicz	120:-

Eliasson & Ziegler
c/o Ziegler
Siriusgatan 86
415 22 Göteborg

Skriv eller ring

Ziegler 031 - 48 75 51
Eliasson 031 - 48 17 97

ADRESSLISTA

och

RANKINGLISTA

PS. Hittar Du fel i adresslistan, hör av Dig till Bo Sjögren, tel 17 62 00!

Adresslista för LASS

Namn	Bostadsadress	Postadress	Telefon
Toumaj Ahmadi	Lantmannagatan 116	583 31 LINKÖPING	21 49 86
Björn Alenfalk	Börjegatan 31A	752 29 UPPSALA	018-55 83 58
Björn Alling	Torpargatan 34	583 31 LINKÖPING	21 38 35
Henrik Andersson	Harvaregatan 12	583 30 LINKÖPING	21 30 77
Svante Andersson	Björnkärsgatan 10C:20	582 51 LINKÖPING	26 07 92
Sören Andersson	Storgården 54	582 38 LINKÖPING	17 05 48; 28 73 98
Tom Axelsson	Torpargatan 12	583 31 LINKÖPING	21 28 80
Janos Barat	c/o Jansson, Plöjareg. 51	583 30 LINKÖPING	21 34 30
Anders Bengtsson	Kaserngatan 39	582 28 LINKÖPING	13 18 35
Eva Berglund	Hejdegatan 34	582 43 LINKÖPING	12 88 55
Mikael Broberg	Hamngatan 6A	582 26 LINKÖPING	10 49 63
Ingvar Carlsson	Allmogegatan 44	583 30 LINKÖPING	21 31 21; 20 82 11
Jan Carlsson	Storgården 52	582 38 LINKÖPING	17 78 30
Martin Carlsson	Plöjaregatan 20	583 30 LINKÖPING	21 42 21
Michael Carlsson	Storgården 48	582 38 LINKÖPING	17 79 24; 23 09 48
Pontus Carlsson	Allmogegatan 44	583 30 LINKÖPING	21 31 21
Kristofer Cassel	Rydsvägen 182B	582 48 LINKÖPING	17 64 49
H-Å Cedersund	Kaptensgatan 1	583 47 LINKÖPING	27 34 01
Anders Danielsson	Solhamravägen 5	610 21 NORSHOLM	011-540 14
Lasse Danielsson	Solhamravägen 5	610 21 NORSHOLM	011-540 14
Markus Degerheim	Garvaregatan 12	582 53 LINKÖPING	10 26 11
Emil Eklund	Fogdegatan 3	582 40 LINKÖPING	17 82 29
Robert Ericsson	Åbylundsgatan 7	582 36 LINKÖPING	12 58 54
Anna Eriksson	Rättaregatan 58	583 30 LINKÖPING	21 45 23
Claes Eriksson	Bygdegatan 301	583 31 LINKÖPING	21 03 06
Ingela Eriksson	Rättaregatan 58	583 30 LINKÖPING	21 45 23
Jan Eriksson	Rättaregatan 58	583 30 LINKÖPING	21 45 23
Lars Eriksson	Djurgårdsgatan 87	582 29 LINKÖPING	13 29 30
Jonas Faresjö	Fårhagsvägen 12	583 21 LINKÖPING	29 77 70
Mehdi Fomani	Kärnavägen 27	583 20 LINKÖPING	29 74 63
Göran Forslund	Rydsvägen 346 C	582 50 LINKÖPING	17 55 69
Jörgen Fransson	Arrendegatan 1	583 31 LINKÖPING	21 43 88
Jimmy Friebe	Klockaregården 31	582 38 LINKÖPING	17 02 30
Kristian Friebe	Klockaregården 31	582 38 LINKÖPING	17 02 30
Mårten Garner	Långkärrsgatan 10	590 60 LJUNGSBRO	635 52
Håkan Greiff	Björnkärsg. 5A:33	582 51 LINKÖPING	17 85 02
Christian Hedenstierna	Bygdegatan 375	583 31 LINKÖPING	21 37 79
Mikael Helin	Alsättersgatan 1B:23	582 51 LINKÖPING	26 09 92
Robert Hellewell	Solrosgatan 4A	582 46 LINKÖPING	13 32 40
Åke Hellström	Repslagaregatan 32A	582 22 LINKÖPING	14 92 78
Bengt Hermansson	Solrosgatan 2B	582 46 LINKÖPING	28 72 21(a)
Daniel Hermansson	Sättuna	585 90 LINKÖPING	580 39
Tony Herrström	Linnégatan 9A	590 40 KISA	0494-113 67
Per-Ove Jakobsson	Östgötagatan 40A	582 32 LINKÖPING	13 86 38; 18 23 35
Anders Jansson	Plöjaregatan 51	583 30 LINKÖPING	21 34 30
Viktoria Johansson	Allmogegatan 98	583 30 LINKÖPING	21 41 24
Chris Jordan	Rundelsgatan 20A	582 44 LINKÖPING	10 11 97; 10 23 40

Adresslista för LASS

Namn	Bostadsadress	Postadress	Telefon
Mats Karlsson	Sörgårdsgatan 36	582 39 LINKÖPING	17 88 26
Torbjörn Karlsson	Söderleden 1	582 57 LINKÖPING	11 06 67
Vladimir Kozlov			13 76 25
Martin Kyliinger	Plöjaregatan 72	583 30 LINKÖPING	21 34 16
Pavel Lacko	Bygdegatan 413	583 31 LINKÖPING	21 47 94; 20 41 71
Anders Larsén	Lugnet, Stjåmorp	590 61 VRETA KL.	611 36
Torvald Larsson	Vadstenagatan 1A	596 00 SKÄNNINGE	0142-402 67
Lars Larsson-Cohn	Åbylundsgatan 35	582 36 LINKÖPING	12 82 43
Conrad Lindberg	Hällgatan 24	582 44 LINKÖPING	11 04 19
Jan Lindström	Runnebo	590 50 VIKINGSTAD	300 31
Fernando Lizardi	Roskildegatan 4D	582 31 LINKÖPING	12 22 06
Hans Lönnfelt	Hammarkindsatan 7	582 47 LINKÖPING	11 30 33
Thomas Majt	Ryds allé 1:312	582 51 LINKÖPING	17 24 31
Björn Modéer	Ö Strandvägen 2A	582 70 LINKÖPING	15 83 40
Påvel Nicklasson	Snickaregatan 34B	582 26 LINKÖPING	10 28 99
Michael Nilsson	Väpnaregatan 21	582 40 LINKÖPING	17 56 71
Joakim Nordin	Rättaregatan 112	583 30 LINKÖPING	21 37 83
Ove Nyhlén	Östgötagatan 36	582 32 LINKÖPING	10 34 96
Stephan Norman	Björnkärrsgatan 9C:21	582 51 LINKÖPING	17 88 30
Hasse Persson	Nydalsvägen 2	585 90 LINKÖPING	503 42
Björn Pettersson	Nya Tanneforsv. 32B	582 52 LINKÖPING	
Börje Pettersson	Järnvägsgatan 2	597 00 ÅTVIDABERG	0120-145 94
Amo Platau	Borgbacken 9	590 41 RIMFORSA	0494-211 52
Yuri Safarov			13 76 25
Tommi Saukkoriipi	Rydsvägen 248 A:31	582 51 LINKÖPING	26 07 48
Simo Siuro	Ringholmsvägen 27B	582 69 LINKÖPING	15 01 94
Bo Sjögren	Klockaregården 31	582 38 LINKÖPING	17 62 00; 28 26 25
Mikael Sundberg	Rydsvägen 236B	582 48 LINKÖPING	17 23 61
Anna Svensson	Rättaregatan 18	583 30 LINKÖPING	21 30 23
Per Svensson	Rättaregatan 18	583 30 LINKÖPING	21 30 23
Åke Svensson	Tallholmsvägen 53	582 69 LINKÖPING	15 58 38; 18 25 28
Jonas Söderholm	Trastsångsvägen 59	590 62 LINGHEM	705 07
Benjamin Taghavi	Griggatan 4	582 43 LINKÖPING	14 98 24
Erik Tholén	Furulid, Hackefors	582 70 LINKÖPING	15 93 47
Philip Törner	Barnhemsgatan 21	582 28 LINKÖPING	11 02 66
Per Vernersson	Rydsvägen 252 A:21	582 51 LINKÖPING	17 56 86
Jan Westlund	Granlundsstigen 6	590 41 RIMFORSA	410 88
Olov Wilander	Skogsfridsatan 18	582 46 LINKÖPING	13 72 12
Tomas Wrangenby	Fårhagsvägen 19	583 21 LINKÖPING	29 97 03

Rankinglista 910901

Vladimir Kozlov	2300	Kristofer Cassel	1709
Pavel Lacko	2243	Börje Pettersson	1699
Yuri Safarov	2225	Svante Andersson	1698
Bo Sjögren	2220	Conrad Lindberg	1680
Jan Westlund	2215	Arno Platau	1665
Viktoria Johansson	2208	Jonas Faresjö	1658
Tony Herrström	2152	Jan Lindström	1635
Ingvar Carlsson	2144	Sören Andersson	1631
Jörgen Fransson	2121	Fernando Lizardi	1609
Torbjörn Karlsson	2108	Kiabi Jalil	1600
Robert Ericsson	2089	Simo Siuro	1594
Anders Bengtsson	2058	Björn Modéer	1577
Björn Alenfalk	2057	Philip Törner	1573
Janos Barat	2030	Peter Jonasson	1573
Tom Axelsson	2004	Chris Jordan	1552
Hans-Åke Cedersund	1957	Jimmy Friebe	1544
Jonas Löwgren	1953	Anders Danielsson	1521
Claes Eriksson	1948	Erik Tholén	1508
Åke Svensson	1941	Anders Larsén	1480
Stephan Norrman	1939	Lars Eriksson	1464
Robert Hellewell	1938	Henrik Andersson	1392
Torvald Larsson	1919	Kristian Friebe	1363
Ingela Eriksson	1908	Daniel Hermansson	1349
Ove Nyhlén	1904	Lasse Danielsson	1349
Milan Polakovic	1900	Jan Carlsson	1349
Påvel Nicklasson	1892	Jan Eriksson	1349
Michael Carlsson	1883	Mats Karlsson	1328
Anders Jansson	1870	Pontus Carlsson	1309
Bengt Hermansson	1868	Anna Eriksson	1245
Lars Larsson-Cohn	1857	Martin Kylinger	1230
Tommi Saukkoriipi	1848	Anna Svensson	1213
Markus Degerheim	1826	Martin Carlsson	1191
Björn Pettersson	1821	Mårten Garner	1185
Per-Ove Jakobsson	1780	Hans Lönnfelt	1184
Mehdi Fomani	1770	Jonas Söderholm	1184
Tomas Wrangenby	1763	Emil Eklund	1180
Per Svensson	1749	Olov Wilander	1179
Göran Forslund	1733	Björn Alling	1174
Åke Hellström	1726	Joakim Nordin	1168
Mikael Sundberg	1721	Toumaj Ahmadi	1166
		Eva Berglund	1166
		Christian Hedenstierna	1152
		Benjamin Taghavi	1134

SSF:s

RANKING system

Av Bo Sjögren

I samband med den domarkurs som hölls i våras kom jag äntligen över ett ex av SSFs regler för rankingberäkning. Tidigare har jag använt ett system som närmast kan kallas "modifierad Lacko"; Detta har inte förändrats något under de senaste tio åren, eller så. I samband med att jag flyttade mitt ranking-program till en modernare dator passade jag på att fräscha upp programmet så att det nu, förhoppningsvis, räknar enligt SSFs bestämmelser.

Tolkningen av regeltexten vållade mig en hel del huvudbry, och när jag dryftade mina problem med regelkunniga människor i umgängeskretsen ökade, snarare än minskade, förvirringen. SSFs regelsystem har nämligen åtminstone en sak gemensam med de fullständiga axiomsystem som Gödel undersökte i början av 30-talet: Det motsäger sig självt. I presentationen nedan kommer jag därför att gallra friskt bland de många gånger krystade formuleringarna, samt även framföra en och annan åsikt.

Systemet i ett nötskal

Till grund för det svenska rankingsystemet ligger det system som utvecklades i LASK i slutet av 60-talet och början av 70-talet (Se TFS 8/1973). Det bygger på samma principer som det internationella Elo-systemet, men är avsevärt enklare uppbyggt. I jämförelse med Elo-talen ligger de svenska rankingtalen oftast ca 50 poäng högre, men variationerna är stora.

Varje spelare har ett rankingtal, som uppdateras (minst) tre gånger per år, närmare bestämt 1 jan, 1 maj och 1 sep. Om en turnering pågår över flera rankingperioder, och det är orealistiskt att ranka om spelarna, beräknas det nya rankingtalet med samtliga partier i turneringen inräknade. (Exempel: Rilton Cup och Hallsberg faller under denna regel; Där emot inte Kamraternas KM (som spelas på fredagar under stora delar av året.)

Det nya rankingtalet beräknas på enskilda partier. För varje parti räknas en poäng fram genom att beräkna rankingskillnaden mellan de två spelarna och därefter gå in i tabell 1 för att avläsa resultatet i lämplig kolumn. (Exempel: Spelare A med rating 1870 slår spelare B, 2220. Ratingskillnaden är 350, den på pappret sämre spelaren har vunnit, och alltså belönas han enligt tabell 1 med +28 poäng) Resultaten från samtliga rankinggrundande partier (se nedan) summeras, och läggs till det gamla rankingtalet.

För spelare med 2200 eller mer i rating gäller emellertid att summan av resultaten under rankingperioden halveras innan de adderas till det gamla rankingtalet; eventuell halvpoängare avrundas uppåt ($1.5 = 2$; $-1.5 = -1$; etc). Detta betyder att vår vän B från exemplet ovan bara skulle förlora 14 av sina surt förvärvade rankingpoäng; Som vi strax ska se kan han faktiskt klara sig ännu lindrigare undan, om han har tur.

Inplacering av nya spelare

Detta är naturligtvis ett svårt problem och har ingen enkel lösning. Reglerna anger bara att "En spelare ska starta på det ratingtal, som kan antas motsvara spelstyrkan". Nybörjare föreslås få rankingtalet 1300.

Juniorer placeras in efter samråd med instruktörerna. Ibland ordnar klubben speciella rankingturneringar för att de yngsta spelarna ska få ett rankingtal.

Rankinggrundande partier

Detta är ett synnerligen kontroversiellt ämne, och tyvärr är reglerna i detta avsnitt i högsta grad oklara. Låt mig först sammanfatta vad reglerna utsäger:

1. Endast partier ingående i tävlingar är ratinggrundande.
2. Alla spelade partier i en ratinggrundande turnering skall rankas.
3. Juniorer med ranking under 1501: Partier med minst en timme per spelare och parti är rankinggrundande.
4. Övriga med ranking under 1901: Partier med minst två timmar per spelare och parti är rankinggrundande.
5. Övriga: Partier med betänketid enligt FIDEs regler för begränsad dragserie är rankinggrundande.

Regel 2 är uppenbarligen nonsens; För det första har man inte definierat vad en "ratinggrundande turnering" är och för det andra skulle det innebära att alla (alternativt inga) partier i turneringar av typen "Enköping Open" skulle rankas. Michael Carlsson fann en lika enkel som genial lösning på problemet: Flytta ordet ratinggrundande ett par snäpp framåt ("Alla spelade ratinggrundande partier i en turnering skall rankas."), och regeln blir enkel, lättfattlig och helt i överensstämmelse med sunda förnuftet.

Om reglerna 3-5 kan man ha många synpunkter, t ex de som jag antytt i exemplet med A och B ovan. Antag, nämligen, att partiet spelats med betänketiden två timmar per spelare och parti: Enligt reglerna 4 och 5 skulle då A vinna 28 poäng medan B inte förlorar någonting! Visst låter det väl märkligt?

Punkt 5 förtjänar ett eget kapitel. Hänvisningen till FIDEs regler åtföljs av två preciseringar av tvivelaktigt värde: Dels anger man en felaktig beteckning (D3; Ska vara D2), och dels ger man exemplet 40 drag på 2 timmar och resten på en halvtimme. Punkt

1.4 i D2 säger däremot att "Efter första tidskontrollen måste alla resterande drag i partiet slutföras inom en timme för vardera spelaren". Språkbehandlingen håller visserligen samma klass som bruksanvisningar till pryglar som Clas Ohlson importerat från Taiwan, men jag kan inte förstå annat än att den regeln diskvalificerar både betänketiden i exemplet och betänketiden i Östgöta-Cupen. (Den kortaste betänketiden enligt dessa regler är 23 drag på en timme och resten på ytterligare en timme. Jag slår vad om att en engelsman varit med om att utforma reglerna; är det någon som vågar hålla emot?)

Egendomligheter eller ej: De fem punkterna ovan kommer jag att följa efter bästa förmåga, om nu ingen lyckas övertyga mig om att någon annan tolkning är mer korrekt. Sålunda kommer endast spelare med ranking under 1901 att få sina partier i Östgöta-Cupen etc!

Passivitetsavdrag

Är en spelare totalt inaktiv under ett år ska rankingtalet sänkas med 50 poäng, dock ska rankingtalet maximalt sänkas med 150 poäng vid ett längre uppehåll. Med totalt inaktiv menas i det här fallet att spelaren varken spelat rankingpartier eller snabbschack.

Slutord

Visserligen är ovanstående beskrivning i många stycken skissartad, men jag tror jag har fångat de flesta intressanta detaljerna.

Tabell 1, Rankingtabell för spelare under 2200

Differens	Vinst för		Remi för		Förlust för	
	B	S	B	S	B	S
0 - 10	+16	+16	0	0	-16	-16
11 - 33	+15	+17	-1	+1	-17	-15
34 - 56	+14	+18	-2	+2	-18	-14
57 - 79	+13	+19	-3	+3	-19	-13
80 - 102	+12	+20	-4	+4	-20	-12
103 - 126	+11	+21	-5	+5	-21	-11
127 - 151	+10	+22	-6	+6	-22	-10
152 - 178	+9	+23	-7	+7	-23	-9
179 - 207	+8	+24	-8	+8	-24	-8
208 - 236	+7	+25	-9	+9	-25	-7
237 - 270	+6	+26	-10	+10	-26	-6
271 - 308	+5	+27	-11	+11	-27	-5
309 - 352	+4	+28	-12	+12	-28	-4
353 - 409	+3	+29	-13	+13	-29	-3
410 - 499	+2	+30	-14	+14	-30	-2
500 -	+1	+31	-15	+15	-31	-1

B = bättre spelaren; S = sämre spelaren
Spelare över 2200 skall halvera poängen.

SKOL-SM 1991

Pontus svensk mästare

Av Ingvar Carlsson

Individuella skolschack-SM gick i år i Lund och samlade 825 deltagare. I Kungsör 1990 deltog 925 spelare och i Bara året innan deltog 857 spelare. Eftersom vi själva ska arrangera denna tävling sista helgen i september nästa år följde flera av klubbens medlemmar tävlingen med speciellt intresse. Robert Ericsson, Bo Sjögren och jag var där som specialobservatörer. Jag ska inte här redogöra för allting som kan göras bättre utan nöja mig med konstaterandet att arrangemangen i Bara och framför allt Kungsör var bättre. Denna jättetävling är svår att arrangera då tidspresen är stor speciellt vid start men även vid måltider och prisutdelning. Mycket kan dock förberedas bättre än i Lund vilket jag vet att vi klarar.

Slestadsskolan lagmästare igen

23 LASSare deltog. Det var betydligt mer än förrföra året i Bara när resan var lika lång. Från Östergötland deltog därutöver ytterligare drygt 30 spelare varav cirka hälften från schackgymnasiet. LASSarna lyckades ganska bra. Särskilt bör nämnas att Slestadssko-

lan blev bästa lågstadieskola med 24 poäng, före Apalbyskolan från Västerås med 20 poäng. Vi tackar särskilt vår yngste deltagare Anna Almroth som ställde upp i sista stund och med sina 4 poäng tog just de poäng som gav lagsegern till Slestadsskolan. Övriga från Slestadsskolan i lågstadiet var Pontus Carlsson, Per Erlandsson och Joakim Nordin.

Resultat

Resultat för alla LASSare samt segrarna och bästa östgöte från annan klubb än LASS blev:

Klass A, f. 71-73 (54 st, 8 ronder)

1. Stefan Solbrand, Stockholm	7
2. Tomas Karlsson, Schack 08	6,5
8. Janos Barat	5,5
21. Jimmy Friebe	4,5

Roligt att Janos, ungersk utbytesstuderande på de Geerskolan, som bor hos Anders Jansson och spelar för LASS, lyckades så bra.

Klass B, f. 74-75 (126 st, 8 ronder)

1. Mikael Jonsson, Norrköping	7,5
6. Anders Jansson	6
13. Ingela Eriksson	5,5
15. Per Svensson	5,5
111. Daniel Hermansson	2,5

I tävlingens största klass lyckades LASSarna mycket bra. Anders Janssons lite håglösa spel från slutomgångarna i "stora" SM hade helt försvunnit och Anders hade en teoretisk segerchans inför sista ronden men tyvärr gick det inte vägen. Viktoria var för övrigt förhindrad att delta på grund av den samtidigt pågående nordiska damlandskampen.

Klass C, f. 76 (97 st, 8 ronder)

1. Erik Hedman, Stockholm	7,5
10. Nils Vikmång, Schack 08	5,5
14. Anders Danielsson	5,5

Ett bra resultat av Anders, men förra året tog han hela 6,5 poäng och blev trea.

Klass D, f. 77 (77 st, 8 ronder)

1. Johan Upmark, Stockholm	7
17. Johannes Johansson, S-08	5
23. Anna Svensson	5

Bra gjort av Anna som verkar spela mycket bättre i halvtimmes- och entimmespartier än i långpartier som i SM i Helsingborg.

Klass E, f. 78 (87 st, 8 ronder)

1. Tommy Andersson, Arvika	7,5
22. Kristian Friebe	5
31. Maria Pham, Schack 08	5

Betyddligt friskare spel i år av Kristian än förra året men poängen blev ändå densamma.

Kristian Friebe

Mikael Arovén, Kristallen Sthlm

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 g6 5. Sc3 Lg7 6. Le3 Sf6 7. Lc4 0-0 8. 0-0 e6

e6 spelar man inte i draken, d6 hade varit bättre följt av 9. f3 Ld7 10. Dd2

11. Sxc6 dxc6 12. Dxd8 Tfxd8 13. Ld3 c5 14. f3 a6 15. Sa4

Det är kanske ett lite tveksamt drag, bättre var Tfd1.

15. - Sd7 16. Tab1 Tac8 17. Ld2?

Ett dåligt drag. Löparen är ogarderad på d2, bättre är att spela Tfd1.

17. - Tc6 18. Sc3 Se5 19. Lf4 Sxd3 20. cxd3 Txd3 21. Tfd1

Tvingar fram tornbyte.

21. - Txd1 22. Txd1 Ld4+

22. Lxc3 bxc3 är lite sämre än att låsa ställningen.

23. Kf1 Tc8 24. Ke2 e5 25. Le3 Td8 26. h3 f6 27. Sa4

Med planen b3, Sb2, Sc4.

27. - Td6 28. b3 Lc8 29. Sb2 Td7 30. Sc4 a5??

Han har en plan men han har inte tänkt igenom alla varianter.

31. Sxb6 La6+ 32. Ke1 Lc3+ 33. Ld2 Lxd2+ 34. Txd2 Txd2 35. Kxd2 Lf1 36. Sc4 Lxc4??

Här hade svart vinst genom att ta mina bönder på kungsflygeln, men han räknade visst inga varianter.

37. bxc4 Kf7 38. Kc3 a4 39. Kb2 Ke7 40. Ka3 Kd6 41. Kxa4 Kc6 42. Ka5 h6 43. Ka6 f5 44. a3 f4 45. h4 g5 46. h5 g4 47. a4 g3 48. Ka5 Kb7 49. Kb5

Här drog jag en djup suck och konstaterade att jag hade 3,5 poäng.

49. - uppg. 1-0

Klass F, f. 79 (105 st, 8 ronder)

1. Thomas Proschinger, Sthlm	7,5
19. Lasse Danielsson	5,5
29. David Örfoto, Schack 08	5
50. Eva Berglund	4
53. Anna Eriksson	4
89. Jessica Wikström	3

Efter fjärde ronden hade Lasse full poäng sedan han mycket övertygande vunnit mot segraren i Göteborg Cup, Mikael Arnelind, men sedan förstår jag inte vad som hände. LASS-tjejerna och kanske särskilt Anna hade några partier som kunde ha gett fler poäng, men speciellt för Jessica som gjorde SM-debut var resultatet fullt godkänt.

Klass G, f. 80 (89 st, 11 ronder)

1. Kristofer Persson, Borås	11
16. Christian Carlsson, Schack 08	7
21. Nina Roghed, Motala	7
29. Björn Alling	6
56. Olov Wilander	5

Björn och Olov tyckte inte finna sig helt tillrädda i den något stökiga spelmiljön. Normalt brukar de placera sig före lokalkonkurrenterna Christian och Nina.

Klass H, f. 81 (92 st, 11 ronder)

1. Emanuel Berg, Kil	11
20. Fredrik Almroth	7
27. Cecilia Bergliden, Schack 08	6,5
37. Christian Hedenstierna	6
44. Nicklas Holmkvist	5,5

Emanuel Berg tycks vara svårstoppad bland 81:orna och lär förbli det några år till. Goda insatser av LASSarna, särskilt om man betänker den lite tveksamma insatsen i träningsmatchen mot Manhem helgen före skol-SM. Nu spelade man jämnt med Göteborgarna.

Klass I, f. 82 och senare (98 st, 11 ronder)

1. Pontus Carlsson	9,5 (73 kvp)
2. Jonas Eriksson, Västerås	9,5 (73 kvp)
3. Philip Landgren, Växjö	9
48. Per Erlandsson	5,5
54. Olle Vikmång, Schack 08	5,5
57. Joakim Nordin	5
77. Sara Wilander	4
80. Anna Almroth	4

Särskiljning om 1:a platsen avgjordes till Pontus favor för vinst i inbördes möte!

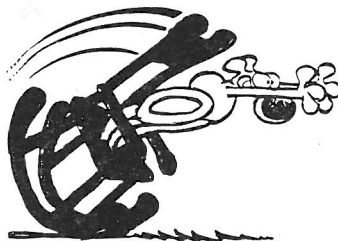
LASS-intresset koncentrerade sig till Pontus, som hela tiden var med i tätstriden. I mitten av tävlingen sviktade han dock och bjöd remi i fördelaktigt slutspel för att två ronder senare sätta bort ett vunnit slutspel med springare över, till förlust. När tre ronder återstod låg han 0,5 poäng efter ledaren, Philip Landgren, men vann säkert och gick upp i delad ledning. Inför de två sista ronderna var spänningen olidlig, då Pontus hade ett par kvalitetspoäng mindre än Jonas Eriksson som han delade ledningen med. Pontus vann lätt de två sista partierna, men Jonas vann också. När sluttabellen kom upp visade det sig att bägge spelarna fick samma kvalitetspoäng. Pontus dömdes då som segrare på grund av seger i det inbördes mötet! Om Pontus tidigare i år möjligen hade lite tur i särskiljningen i Göteborg Cup så uppfattade de flesta särskiljningen i skol-SM som helt rättvis med hänsyn till hur spelet i tävlingen hade varit och att Pontus vunnit mot, bland andra, alla spelare på andra till femte plats.

Av övriga LASSare i klassen gjorde Per, Joakim och Anna mycket hedersamma debuter i skol-SM. Sara tog 0,5 poäng mer än förra året men kan bättre. Per och Joakim jagar fortfarande för mycket med damen vilket oftast bara ger resultat mot sämre spelare. De behö-

ver kanske lugna sig lite under spelet. Det ser dock bra ut för Slestadsspelarna inför vårens skollagstävlingar.

Historisk seger för Pontus?

Källforskningen visar att ingen LASSare tidigare har vunnit individuella skolschack-SM medan han spelat för LASS. Däremot har före detta LASSarna Stefan Zenker och Lenart Johansson samt nuvarande LASSaren Stephan Norrman vunnit innan de blev med i LASS.

Kom ihåg

Skol-SM 1992

**arrangeras av
LASS**

Alla behöver ställa upp!

Du som av åldersskäl inte får vara med behövs som funktionär. Vi behöver drygt 40 funktionärer **sista helgen i september**. Ungefär hälften av dessa behöver inte vara rutinerade spelare.

**Notera i din almanacka
redan nu!**

UNGDOMS SCHACK

Sommarlägret i Brevik

Lägret var som vanligt en schacklig succé med ett 60-tal deltagare från hela Östergötland. De 21 LASS:arna hävdade sig bra i schack, fotboll, stafetter m.m. Pga det usla vädret fick vi avstå från havsbad och spela desto mera schack och pingis.

Göteborg Cup

I denna årliga internationella ungdomstävling deltog även i år ett knappt tiotal östgötar tillsammans med ytterligare ca 250 spelare från Sverige, Danmark, Norge, Island Finland, Estland, Lettland och Litauen. Av östgötarna så gick det bäst för de två LASS:arna.

Klass A (f. 73-74)

1. Raimond Kupruks, Riga	6
2. Jonas Hvid, Århus	5,5
3. Daniel Ronnelund, AK-77	5,5
4. Jimmy Friebe, LASS	4,5
27 deltagare	

Klass E (f. 81- senare), 17 ronder

1. Pontus Carlsson, LASS	16	164 kvp
2. Henrik El-Kher, Köpenhamn	16	163
3. Martin El-Kher, Köpenhamn	15	
4. Philip Landegren, Växjö	13	

Bröderna El-Kher och Pontus stod i en klass för sig. Pontus förlorade tidigt i turnering

mot Henrik men vann övriga partier och lyckades smyga till sig förstaplatsen med en enda kvlitetspoäng tillgodo på tvåan.

Förutom huvudturneringen som spelades fyra förmiddagar efter midsommarhelgen så spelades också en blixturnering med 118 deltagare. I denna lyckades Jimmy mycket bra och blev nia.

Trots en lite tråkig spellokal kan tävlingen rekommenderas. Bland annat så kan spelet kombineras med besök på Liseberg och flera intressanta muséer.

LASS-knatten

I mitten av september spelades LASS-knatten i 6 ronder med 23 deltagare. Tävlingen är tänkt som en träningsturnering för enbart LASS:are inför höstens större tävlingar.

Klass A (f. 79-80)

1. Björn Werstén	5 p
2. Olov Wilander	4,5
3. Anna Eriksson	4 22,5 kvp
4. Björn Alling	4 20
5. Toumaj Ahmadi	4 17,5
6. Nicklas Holmkvist	4 15
7. Fredrik Almroth	3,5
8. Anders Pettersson	3 17
9. Per Åström	3 16
10. Mikael Björn	3 15,5
11. Jessica Wikström	3 14,5
14 deltagare	

Klass B (f. 82-senare)

1. Joakim Nordin	5
2. Anna Almroth	3,5
3. Sara Wilander	3 20
4. Per Erlandsson	3 18
5. Joel Hermansson	3 10
6. Emanuel Svennérus	2,5 16
7. Olle Wiman	2,5 13,5
9 deltagare	

LASS - Manhem

Rubriken till referaten av föregående två matcher mot Manhen löd "Manhem besegrades".

Tyvär kan vi inte använda denna rubrik en tredje gång ty Manhem vann trots att vi spelade i Linköping. På grund av bortoplan kunde Manhen inte få ihop lika många spelare som vi. Därför spelades matchen enligt ett rotationssystem så att göteborgarna fick möta alla åtta LASS:arna en gång och LASS:arna fick möta alla fem göteborgare en gång.

LASS - Manhem 14,5 - 25,5

LASS

Pontus Carlsson, 82	4 (av 5)
Olov Wilander, 80	3,5 (5)
Toumaj Ahmadi, 81	3,5 (6)
Christian Hedenstierna, 81	2 (5)
Sara Wilander, 82	1 (5)
Fredrik Almroth, 81	0,5 (6)
Nicklas Holmkvist, 81	0 (6)
Anna Almroth, 84	0 (5)

Manhem

Karl-Erik Wahlberg, 80	6 (8)
Pontus Boström, 82	5 (8)
Gustav Zackrisson, 81	5 (8)
Magnus Westberg, 81	5 (8)
Rikard Rohdén, 80	4,5 (8)

Som synes hade göteborgarna ett lag som var lite äldre än vårt. Ett part av våra bästa spelare saknades också. Nog med bortförklaringar nu! Matchen var trevlig och nästa år ska vi vinna i Göteborg!

Ungdomsschack hösten 1991

Plats	Tid	Ålder	Ledare	Telefon
Änggårdsskolan	Må 17-18	6-10 år	Jan Eriksson Anna Eriksson Jessica Wikström	21 45 23 21 45 23
Slestadsskolan	On 17-18	6-9 år	Ingvar Carlsson	21 31 21
Slestadsskolan	On 18-19	8-11 år	Ingvar Carlsson	21 31 21
Skäggetorps bibliotek	On 17-18	7-12 år	Kristian Friebe	17 02 30
Klubblokalen Torggatan 6	On 17-18	7-12 år	Jimmy Friebe Stefan Svensson	17 02 30
Klubblokalen Torggatan 6	To 18-19.30	11-16 år	Per Vernersson	17 56 86
Slestadsskolan	Fr 17-18	9-13 år	Per Svensson	21 30 23
Himnaskolan	Fr 17-18	7-13 år	Ingvar Carlsson m.fl.	21 31 21

Där kungar skifta slag

En essay om Frans G Bengtsson del 2

Av Bo Sjögren

När jag i förra artikeln om Frans G Bengtsson utlovade en fortsättning med mer schackliga inslag hade jag ett trumfkort i ärmen. Vid ett besök på kungliga bibliotekets handskrifts-avdelning hade jag nämligen hittat ett objekt betitlat "Frans G Bengtsson: Kartotek över schackpartier", och där väntade jag mig naturligtvis att finna ett och annat guldkorn. Det visade sig emellertid vara en oberättigad optimism; kortregistret hade med största sannolikhet aldrig varit i närheten av FGB, utan hade i stället förts av en viss Bruno Bassi. Nåja, det kan ju vara roligt för en lekman att påpeka för experterna att de gjort ett misstag.

En incident från detta besök kan vara värd några rader: För att kontrollera handstilen plockade en vänlig bibliotekarie fram ett brev från författaren. Det var ställt till ett "Sällskapet Bokvännerna", som uppenbarligen bett honom att ge ett föredrag. Svaret gick ungefär så här: "Bäste herr (Oläslig Namnunderskrift)! Tyvärr måste jag avböja Ert vänliga

erbjudande, då jag är en urusel talare och inte har några som helst bibliofila intressen. Högaaktningfullt, Frans G Bengtsson". Historiens största "understatement"?

Mecenaten F G Bengtsson

Av den sanne schackspelaren indelas mänskligheten i tre kategorier: mästare, amatörer och övriga personer. Vad den sistnämnda kategorien egentligen tjänar till, och hur den framläpar sin blinda tillvaro, är för schack-spelaren ett ganska dunkelt problem, till all lycka av föga intresse; dock finns det inom denna klass en särskild underavdelning, som han behandlar med ett mått av aktning och är beredd att tillerkänna ett visst värde, nämligen det ädla spelets gynnare. Dessa nyttiga personer - affärsmän, direktörer och annat sådant - skänka pokaler och pris till turneringar, vilket är förståndigt gjort av dem, och låna ibland vid an-

fordran pengar åt den behövande schackspelaren, vilket är om möjligt ännu bättre; och fast den stackars gynnaren stundom är en skäligen hjälplös figur, som aldrig någonsin förmår begripa finesserna i Kieseritzky-gambit och liknande, och som låntagaren alltid med lätthet kan ge springarförgåva i lätta partier (å femtio öre stycket, så långt gynnarens humör räcker), visar schackspelaren honom dock av nämnda anledningar en viss vänlighet och har ingenting emot att låta sig bli sedd i hans sällskap. Han duger från sträng schacksynpunkt inte mycket till men har dock onekligen sitt existensberättigande.

Efter en kort men intensiv bana som schackspelare, till vilken vi strax återkommer, övergick Frans G Bengtsson till gruppen övriga personer. Förtjänsten från romanerna om Röde Orm gjorde honom till en välbärgad man, vilket ledde till att han kunde ägna mer tid åt schack, både som spelare och som "gynnare". Erik Lundin har på flera ställen berättat om sin bekantskap med FGB och i synnerhet om den brevväxling som föregick turneringen i Bad Gastein 1948. Den intresserade hänvisas till artikeln "Den generöse schackvännen" i *Frans G Bengtsson - En minnesbok* för mer detaljer; I *Erik Lundin spelar upp sina schackminnen 1924-1979* finns en kortare version.

I ett brev på våren -48 nämnde Lundin att han och Gösta Danielsson fått en inbjudan till en stark turnering i Österrike, men att han var osäker på om han skulle kunna delta. FGB, som året innan betalat resa och uppehälle för Gösta Stoltz då denne deltog i NM i Finland,

skrev omedelbart tillbaka och erbjöd sig att bidra med pengar, 400 kr eller så. Denna form av understöd kunde nu inte Lundin acceptera, men han kom med ett motförslag: Varje vinstparti i turneringen skulle kommenteras och skickas till Ribbingsfors mot ett honorar på 25 kr per parti. Svaret kom omgående i form av en check på 300 kr! ("...eftersom min erfarenhet är den, att pengar alltid äro trevligare ju fortare man får hand om dem, skickar jag dig här i avräkning 300 kr. ...") I följebrevet tippade författaren att Lundin skulle vinna elva partier, förlora 3 och remisera de övriga fem, vilket med tanke på startfältet var ett ganska optimistiskt tips. Men några av de starkaste spelarna, bland dem Boleslavskij och Szabo, avstod från deltagande och gissningen visade sig i underkant; Lundin tog första priset före Benkö och Rossolimo, med resultatet 13 vinster, 4 remier och 2 förluster. (Resultatet är hämtat från TfS 1948, och skiljer sig något från det i ovanstående källor angivna; Lundin gör där en poäng av att vinsterna blev exakt 12!) Man får väl förmoda att båda parter var nöjda med utfallet av överenskommelsen.

Schackspelaren F G Bengtsson

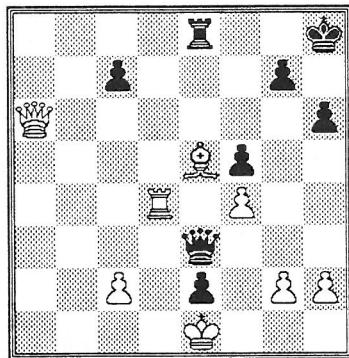
Jag hade sannolikt en viss blick för spelet och kunde hitta på roliga kombinationer (av enklare sort); men vad jag saknade var nödig karaktärsstyrka, framför allt jämvikt och tålmod. Min önskan var alltid att partierna skulle förlöpa romantiskt och sensationellt samt avslutas med ett stort brak redan i mittspelet; och så skedde

också ofta nog, fast inte så ofta just så som jag tänkt mig; ty under spillrorna efter den avslutande explosionen låg oftare jag själv än min motståndare begraven. Teoretiskt insåg jag mycket väl att man bör spela allvarliga partier prosaiskt och gediget och vara nöjd med att efter fyrtio drag ha en bonde mera, för att därefter långsamt vinna i slutspelet; men i praktiken lyckades jag aldrig genomföra en sådan filosofi, och slutspelet tedde sig för mig som en sorglig sysselsättning, mest lämpad för eunucker sedan damerna voro borta. Till min allvarliga häpnad nådde jag därför en otillfredsställande placering i den enda nordiska turnering jag deltog i; och jag begrep därpå att mitt liv var förfelat och började så smått syssla med annat, dock utan att någonsin ha förmått helt utplåna den gamla lidelsen.

För några år sedan fick jag några gamla schackböcker av min vän och f d klubbkamrat Gunnar Johansson, Nyköping. En av dem var ett särtryck av Tfs' nummer 8-9 1916 innehållande samtliga partier från Nordiska schackförbundets kongress i Köpenhamn. Huvudturneringen var ganska stark med en del internationella inslag, t ex schweizaren Paul Johner, som också vann turneringen, knappt före Marchand, Holland, von Löwenborg, Sverige och Krause, Danmark. Den mest kände svensken, Gustaf Nyholm, hade en svart turnering och slutade näst sist. Förutom denna turnering spelades det även i några lägre klasser och i en av dessa återfinner vi F G Bengtsson.

Innan turneringen nämndes han inte utan orsak som en av favoriterna, men efter en mar-drömsstart var han borta från tåtstriden redan efter ett fåtal ronder. Kanske spelade nervositet honom fula spratt, eller hur ska man annars förklara följande:

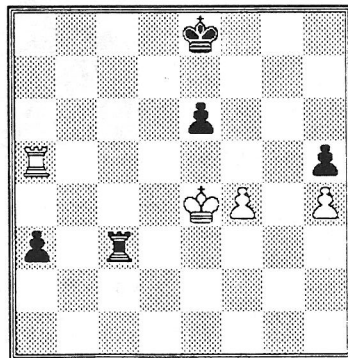

A C M Pritzel - F G Bengtsson

Spelet har böljat fram och åter; Vit började med att sätta bort en bonde, men sedan gjorde svart ett tvelaktigt pjäsoffer som förmodligen baserades på en kvalitetsvinst:

38. - Dg1+ 39. Kxe2 Dxd4??? **40. Dxd6+ Uppgivet**

Några ronder senare är det dags för en ny jätteblunder:

F G Bengtsson - B Rask

39. Txd5??? **Tc4+ 40. Ke3 Ta4 Uppgivet**

Återigen spolerade ett uselt 39:e drag många timmars mödosamt kämpande. Tyvärr vet jag inte vilken betänketid som användes; Det kan möjligen ha varit tidsnöd.

Tre remier på de fem första partierna var väl inte den start vår hjälte hade hoppats på, men 5:e rondens remi mot O Nilsson, som just då

delade ledningen, måste ha inneburit att lite grann av självförtroendet återvände. I ronden därpå var det dags för första vinsten efter ett riktigt rövarparti:

F G Bengtsson - T Aalheim

1. e4 d5 2. exd5 e6

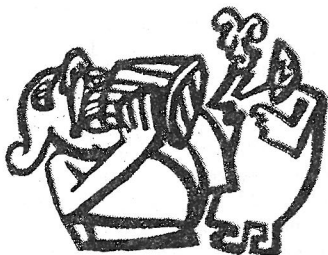
Detta bondeoffer kan naturligtvis ej vara korrekt.

3. dxe6 Lxe6 4. Sf3 Ld6 5. d4 Sd7 6. Ld3 Se7 7. 0-0 h6 8. c4 c5 9. b3 Lg4 10. Lb2 0-0 11. Sd2 Sg6 12. Dc2 Sh4 13. Se5 Dg5

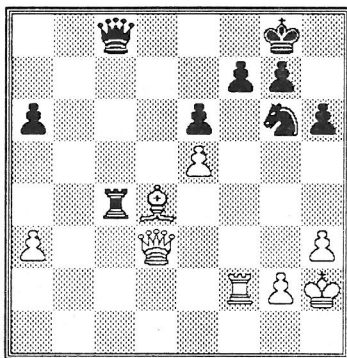
De härmed framkallade förvecklingarna påskynda endast svarts undergång.

14. Se4 Dh5 15. f3 Lxe5 16. fxg4 Lxh2+ 17. Kxh2 Sf3++ 18. Kg3 Dh4+ 19. Kxf3 f5 20. gxf5 Tae8 21. Tae1 Txf5+ 22. Ke2 Sf6 23. Txf5 Sxe4 24. Te5 Dg4+ 25. Ke3 Dg3+ 26. Kxe4 Dxe1+ 27. De2 Dh4+ 28. Ke3 cxd4+ 29. Lxd4 Tf8 30. Le4 Df4+ 31. Kd3 Uppgivet

Kommentarerna är lånade från turneringsboken och signerade B Rask. Han platsar inte på min 10-bästalista över kommentatorer genom tiderna.

Nu började spelet stämma bättre och i ronderna 8 till 12 kapade Frans G åt sig 4.5 poäng. Bland annat vann han ett slutspel med bonde över efter fyrtio drag, en bonde som han vunnit tack vare bättre positionsuppfattning än motståndaren. Med merbonde, bättre kungsställning och springare mot dålig löpare borde slutet vara en ren tekniksak, men i stället blir vinstföringen värdig en Karlsson, Broberg eller Herrström:

41. g3 Dc6 42. Lb2 De4 43. Db3 Dc6 44. Td2 Te4 45. Lc3 Kh7 46. Db2 Se7 47. Db1 Sf5 48. Tf2 Sxg3 49. Kxg3 Dxc3 50. Kg2 Dxe5 51. Txf7 Kg8 52. Tb7 Te2+ 53. Kf1 Dh2 54. Tb8+ Kf7 55. Db7+ Kg6 56. Tf8 De5 57. Df7+ Kg5 58. De7+ Kh5 59. Df7+ Kh4 60. Df4+ Dxf4+ 61. Txf4+ Kg3 62. Ta4 Te5 63. Txa6 Kxh3 64. Ta7 g5 65. Th7 Tf5+ 66. Kg1 Tf6 67. a4 g4 68. a5 g3 69. Tb7 Tf5 70. Th7 h5 Uppgivet

Ibland gick det nästan pinsamt enkelt:

V. Brodersen - F G Bengtsson

1. d4 d5 2. Sf3 Sf6 3. c4 e6 4. Lg5 h6 5. Lh4?

Så har jag också spelat; inte en gång, utan vid otaliga tillfällen. 5. Lxf6 är tvungen.

5. - Lb4+ 6. Sc3 dxc4

Hörde jag någon mumla något om "the Rag"?

7. Da4+ Sc6 8. Se5???

Mot Felix Nordström, SM i Uppsala 1985, spelade jag nästan så här (6. Sbd2).

Efter 8. e3 Dd5 stod jag som jag förtjänade, men av någon obegriplig anledning gav han tillbaka bonden och vi enades snabbt om remi. Sedan dess har jag inte vågat spela 4. Lg5.

8. - Dxd4 9. Lxf6 Lxc3+ 10. bxc3 Dxc3+ 11. Kd1 Dxa1+ 12. Kc2 gxf6 13. Sf3

Här får herr Rask in ytterligare en korrekt kommentar: "Hvit försummar här rätta ögonblicket att uppgifva partiet."

13. - Ld7 14. Dxc4 Se5 15. Sxe5 Dxe5 16. e3 0-0-0 17. Ld3 Lc6 18. Td1 Txd3 Uppgivet

I sista ronden var det så dags att möta ledaren, Karl Berndtsson från Göteborg. Med facit i handen är det lätt att tillmäta detta parti en ödesdiger betydelse; Till yttermera visso utspelades dramat i rond 13:

K Berndtsson - F G Bengtsson

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. d4 exd4 4. Sxd4 Lc5 5. Le3 Df6 6. Sb5

Blumenfelds angrepp. Säkerligen är Paulsens 6. c3 Sge7 7. Dd2! bättre, men då 6. Sb5-varianten är mycket svårspelad för svart, ger den ju särskildt i ett turneringsparti många chanser.

6. - Lxe3 7. fxe3 Dh4+

Detta drag förser Berndtsson i sina anmärkningar till partiet i Hvar 8 Dag med ett frågo-tecken, troligen anseende det vara en af de väsentligaste orsakerna till, att svart så snabbt råkar i förlustställning, och likväl torde detta framtvingande av g3 vara nära nog nödvändigt för att i vissa varianter förhindra Dg3 äfvensom h3, hvarförutom 0-0, som annars ofta sker, nu på grund af ev. Lh3 ej är lika förmånligt.

8. g3 Dd8

På Dxe4 följer 9. Sxc7+ Kd8 10. Sxa8 Dxl1 11. Dd6 Sf6 12. Sd2 Dd5 (12. - Se8 13. Df4 Dd5 lilla minus-plus enligt ECO /BoS) 13. Dc7+ Ke7 14. 0-0-0 De5 15. Sc4 och hvit står betydligt bättre.

9. Dg4

Betydligt bättre än det ofta spelade 9. Sbc3 hvarpå hvit ej kan ernå någon som helst fördel.

9. - g6?

Men detta är fel! Svart måste spela 9. - Kf8 med forts. 10. Df4 d6 11. Lc4 Se5 12. 0-0 Sf6! och svart kan gardera sig. På grund av g6 tvingas Sg8 att stanna på sin plats ända till spelets slut. På 9. - Sf6 följer 10. Dxx7 Tg8 11. Dh6 Tg6 12. Df4 d6 13. S1c3 med fördel för hvit.

10. Df4 d6 11. Lc4 Se5 12. 0-0 De7 13. S1c3 c6

På grund af det olyckliga draget 9. - g6 kunna nu ej de båda hoten Sd5 och Lxf7 garderas.

14. Lxf7+ Kf8

På 14. - Kd8 följer 15. Sxd6!

15. Lxg6+! Kg7 16. Lf5 cxb5 17. Tad1 Ld7

Hvarför? Med 17. - Lxf5 kunde svart ännu hålla sig länge om också hvit genom Sd5 förskaffar sig säker fördel. Trots detta synes ingen annan väg än den av af hvit valda stå till buds, huru föga än Lxg6 och Lf5 tyckas öfverensstämma med sund anfallstaktik.

18. Lxd7 Sxd7 19. Txd6 Se5 20. Td7!

Med detta vackra drag försäkras sig hvit om 1:sta priset, kungapokalen och mästartiteln!

20. - Sxd7 21. Dg4+ Kh6 22. Tf5 Uppgivet

Ett af Berndtsson väl fördt anfallsspel. (Kommentarerna är av E. Granlund från turneringsboken, som i sin tur lånat dem från Aftonbladet.)

Resten är, som det heter, historia: Berndtsson var under tjugotalet och början av trettioalet en av vårt lands bästa schackspelare med, bland annat, deltagande i ett flertal olympiader; I Folkestone, där Sverige blev trea, tog han 8.5 p på 14 partier. Frans G Bengtsson "började så smått syssla med annat".

Låt oss som avslutning titta på det parti som gjorde att favoritskapet kom att vila (alltför) tungt på unge Bengtssons axlar inför turneringen i Danmark. Det spelades i en lagmatch där Skåne sensationellt besegrade ett Stockholmslag med 4.5 - 3.5, och vid andra bordet mötte FGB den redan omtalade Otto von Löwenborg. Denne skulle faktiskt kunnat bli den första sverigemästaren om inte det nybildade (1917) SSF krånglat till reglerna. Han vann nämligen den första kongressturneringen (=SM) efter sårspel, men reglerna sa att vinnaren skulle möta två (!) av SSF utsedda kandidater innan han fick titeln, och därför blev Gustaf Nyholm den förste som kunde kalla sig sverigemästare. Kommentarererna är FGBs egna från TfS1944:

F G Bengtsson - O v Löwenborg

1. e4 e5 2. Sc3 Sc6 3. f4 d6

Bäst är att antaga gambiten.

4. Sf3 f5

Utän tvekan alltför vågat i denna ställning.

5. d4

Måhända är Lc4 starkare, emedan på 5. - fxe4 följer 6. Sg5.

5. - fxe4 6. Sxe4 d5 7. Sg3 e4 8. Se5 Sf6 9. Le2 Se7

Detta drag ser egendomligt ut, men synes ej vara dåligt. Svart vill sätta sig fast på f5.

10. 0-0 g6

Att genast draga L eller Sf5 går ej på grund av 10. - Lf5 11. Sxf5 Sxf5 12. Lh5+ g6 13. Sxg6 osv. Efter textdraget planerar svart emellertid Lf5 jämte Lg7 samt möjligen lång rockad med fast ställning. Vit anser sig därför skyldig att göra något för att störa denna plan.

11. f5!

Inledningen till en chansrik offervändning.

11. - Sxf5 12. Sxf5 Lxf5 13. Txf5 gxf5 14. Lh5+ Ke7 15. Lg5

Hotar Sf7, vilket i föregående drag hade strandat på De8.

15. - Tg8 16. Dd2! Lg7 17. Tf1 Dc8 18. g4

Vit försummade här i tidsnöd en fortsättning, som synes vara omedelbart avgörande, nämligen 18. Db4+ Kd8 19. Txf5!! Dxf5 20. Lg4! Dxcg5 21. Sf7+ eller 19. - c5 20. Db5!

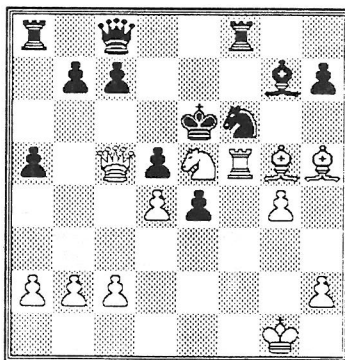
18. - a5! 19. Txf5 Ta6 20. Dc3 Tf8

Svart har svårt att röra sig. Textdraget ser starkt ut, emedan det ställer Lh5 patt.

21. Dc5+ Ke6

Även ett lejon kan gå i en fälla! Svart trodde sig vara i fullständig säkerhet. Det bästa draget är 21. - Td6, varpå kan följa t ex 22. c4, och om nu c6 så 23. Sf7!. Drager svart däremot 22. - Ke6, blir ställningen synnerligen svår för båda parterna. Trots timplånga analyser efter partiets slut lyckades man ej vinna klarhet i ställningens möjligheter. (Vilket inte hindrar signaturen "B.R." att i TfS 1916 hävda att "Efter 21. - Td6 har svart ett vunnit spel.", givetvis utan att anföra en enda variant som bevis. /Bo S)

Med denna essay avslutar vi, för denna gång, skildringen av FGB.

22. Sc6!! Uppgivet

Ett dramatiskt slutdrag! Genom intet som helst offer kan svart undkomma mattens i få drag. Ställningen är rik på vackra vändningar, t ex 22. - Kd7 23. Txd5+ Ke6 24. Te5+ Kd7 25. Te7 matt eller 22. - Te8 23. Te5+ Kd7 24. Txd5+ Ke6 25. Td6+! cxd6 26. Df5 matt. Det är tydligt att Sc6 ej kan slås för matt i 2 drag.

Slutord

Under det att jag sökt titlar till de två artiklarna om FGB har jag bläddrat en del i de diktsamlingar som han och andra sammanställt, och funnit dessa mycket mer läsvärda än jag tyckte från början. Framför allt hittar man ofta i hans dikter både en längtan efter en oföränderlig värld och en skönhetsdyrkan, inte bara en tillbedjan av det andra könet. För en nutid där det blir alltmer komplicerat att leva, där tempot ökas för var minut som går, känns ett sådant sökande fullt naturligt; Hur kan man undgå att bli frustrerad i en värld där en dator blir omodern på ett halvår?

"De trettiotvå pjäser, med vilka man leker på sextiofyra rutor, visa sig efter hand, när man trängt ett stycke in bland deras mysterier, utgöra ett outtömligt skönhetsrike." Med en tillspetsad formulering skulle man kunna säga att schackspelet enligt Frans G Bengtsson ger en försmak om det rike som påstås vänta på andra sidan graven; Och det är väl, trots allt, ett ganska högt betyg?

NOTISER

Årsmötet

Den 17:e september hölls årsmöte i klubblokalen. Det var ungefär lika välbesökt som i fjol, det vill säga relativt bemannat. Dagordningen klarades av på kort tid. Alla ledamöter i styrelsen omvaldes. Några lagledare byttes ut, likaså ett par medlemmar i ungdomskommittén.

En nybildad kommitté valdes, med namnet lokalkommittén. Denna kommitté skall utreda vår klubblokal med tillhörande frågeställningar, bland andra: - vilka möjligheter har vi att hitta en annan lokal om vi skulle anse att den nuvarande är för dyr? Till medlemmar i lokalkommittén valdes Stephan Norrman, som sammankallande, samt Jan Eriksson och Erik Tholén.

Några andra viktiga frågor var följande:

- årsmötet tillstyrkte styrelsens ansökan om att arrangera skol-SM 1992.
- årsmötet diskuterade möjligheten att fira 90-årsjubileet med en bättre restaurangmiddag under hösten.

Ekonomi

Årsmötet beslutade att höja medlemsavgifterna: de är från och med nu 250:- för seniorer och 125:- för studerande till och med 20

år samt för övriga (inklusive pensionärer), med medlemsavgifterna för juniorer till och med 16 år är 75:-.

Tillgångarna den 31:a juli var 87 302 kr vilket är ungefär samma som i fjol. Tillgångarna har minskat om hänsyn tas till inflationen. Finns det någon läsare som känner sig manad att dra sitt strå till stacken så är han/hon välkommen att bilda en lotterikommitté. Hör av dig till styrelsen! En lotteriverksamhet skulle kunna ge ett stort tillskott, på femsiffriga belopp.

Året som gick

I förra årets verksamhetsberättelse konstaterade styrelsen att trenden med minskat medlemsantal hade planat ut. I år kan vi med glädje konstatera att medlemssiffran ökat. Antalet bidragsberättigade aktiviteter hade en all-time-high hösten 1990. Klubben har nu 197 medlemmar varav 154 juniorer. Flera bra schackliga resultat har uppnåtts under säsongen. Framst minns vi Viktoria Johanssons framgång i OS i Novi Sad och i junior-VM i Rumänien, men även Ingela Erikssons resultat i ungdoms-VM i Brasilien är en framgång att glädjas åt.

Enköping Open

Åtta LASSare + Ingemar Schütz åkte till SK-33:s augustiturnering, dvs följetongen i "LASSarnas favoritävling" fortsätter. Bäst lyckades Tony Herrström som slutade på delad tredjeplats med 5,5/7 poäng. Av övriga LASS:are knep Robert Ericsson, Kristoffer Cassel och Chris Jordan var sitt ratingpris.

Landskamp

Viktoria Johansson har deltagit i en damlandskamp i Köpenhamn i slutet av september.

Limhamn Open

Viktoria Johansson tog 4/7 poäng i årets tävling.

Christian IV Open

Ingvar Carlsson tog 4/7 poäng mot hårt motstånd i den för oss östgötar okända turnering som spelas i Kristianstad.

Örebro

Anders Jansson blev klass I spelare i en sanktionerad turnering i Örebro.

Korfboll

Caissa kom tvåa i sin div. V grupp i årets korfboll, efter att ha lämnat walk over i första matchen av misstag. Vinst där och gruppssegern hade varit ett skrämmande faktum.

Stadsmatch

Schack 08 ledde stadsmatchen i fotboll med 2-1 när matchen fick brytas pga hoppande knän. Dock, firandes segern?, lyckades inte Norrköping få ihop spelare till den sedvanliga stadsmatchen över 30 bord. Vi får hoppas att matchen kan bli av vid annat tillfälle.

Schack 08:s snabbschack-KM

Schack 08 arrangerade under förhösten ett öppet snabbschack-KM enligt sex ronder Monrad. Tävligen samlade drygt trettioålet spelare ifrån flera av distriktets klubbar. Segrade gjorde Johan Ingbrandt på 5,5 poäng. Av LASSarna lyckades Per Vernersson bäst

med en fjärdeplats. Jimmy Friebe erövrade ett ratingpris för sin insats.

7 på 10

Säsongen startades upp med blyttävling "7 på 10". Segrade gjorde Fredrik Nordlund på 8/9 poäng före Robert Ericsson på 6 poäng.

Chock

En "chock"-tävling spelades på klubben med hågade spelare. Vann gjorde Michael Carlsson med 22/24 poäng.

Septemberblixten

Septemberblixten, som samlade 16 spelare, vanns av Robert Ericsson på 14/15 poäng. Tvåa blev Fredrik Nordlund på 13 poäng.

Oktoberblixten

Även oktoberblixten samlade 16 deltagare, men med betydligt bättre startfält än i föregående månads blyxt. Per Vernersson vann på 14/15 poäng före Torbjörn Karlsson.

Närvaromonrad

Turneringsformen har blivit en succé. Tre 20-minuterspartier per spelkväll. Du kan delta de kvällar Du önskar, det är inte ens ett krav att att spela med i alla ronderna vid samma tillfälle. Möjligheten att komma och gå som man behagar har lockat många spelare att delta. Efter 12 av 21 ronder leder en kvartett spelare på 8,5 poäng. Tag chansen och deltag Du med, se spelschemat näst sista sidan när nästa spelkväll är!

LASS I

Du som studerat ratinglistan har redan sett att LASS I har fått förstärkning i form av två utländska spelare, Vladimir Kozlov (2300) och Yuri Safarov (2225). Den uppmärksamma har också konstaterat att Per Vernersson saknas på listan, vilket beror på att han denna säsong valt att representera Schack 08 och därmed fått tillfälle till spel i elitserien.

Matt i 223 drag

Enligt en artikel i SvD har en engelsman med datorns hjälp konstaterat att K+T+L mot K+S+S vinner i 223 drag.

Världscup IV

Kenneth Leander och Åke Svensson har avancerat till semifinal i Världscup IV. Åke har hittills tagit 4,5/6, vad det gäller Kenneths resultat har vi ej dessa i skrivande stund.

Korr-SM nästa!?

Robert Ericsson är på god väg mot SM-gruppen. För tillfället har han 4,5 av 5 poäng i en mästartklassgrupp med ett parti kvar att färdigspela.

Schacktest

De spelare som deltog i en studie över schackspelares minneskapacitet under förhösten, kan nu få reda på resultatet av studien, Robert Ericsson har avhandlingen!

Följetong, del 2

SK 33 arrangerar en snabbchackturnering i Enköping den 4 januari 1992. Första priset är 2500 kronor. För info: ring Robert E, tel. 12 58 54.

Jubileum

För den som inte har uppmärksammat anslaget på klubben om jubileumsmiddagen, meddelas följande:

- Jubileumsmiddagen äger rum lördagen den 23 november.
- Greppa luren och ring Robert Ericsson, tel. 12 58 54, snarast (senast 20/11).
- Tänk på att jubileumet är en engånshändelse Du inte kan missa!

Schack och matematik

Av Anders Jansson

Janos Barat är 18 år och kommer från Szececl som är Ungerns femte stad. Han bor hos mig sen slutet av juli och kommer att stanna ett år. Det är en organisation som heter YFU (Youth For Understanding) som gjort att han har fått åka till Sverige ett år. Det främsta skälet till att han bor hos mig är att han är schackintresserad och går på schackgymnasiet i likhet med mig. Men om ni tror att vi bara sitter och spelar blyxt och dylikt på fritiden så bedrar ni er, faktum är att Janos är enormt intresserad av och duktig på matematik. Jag har kommit fram till att den främsta anledningen för Janos att åka till Sverige var att han har mycket bättre chans att kvalificera sig till matematik- olympiadlaget här i Sverige än hemma i Ungern.

Om vi skall gå in lite närmare på Janos schackliga förmåga så kan jag säga att han är en farlig angreppsspelare med en tendens att ibland trots de positionella reglerna lite för mycket - helt enkelt spela för hårt. Denna synd hänger han sig särskilt ofta åt i snabbchack. Jag tror att han har en ganska stor potential i långpartier som jag med spänning motser att få prova på, dock har det inte inträffat på den senaste tiden men jag tror personligen att det snart börjar suga så kraftigt i schackarmen att han inte kan hålla sig från schackklubben.

**Nästa nummer
1 / 92
beräknas utkomma
februari/mars 1992**

Manusstopp sista veckan i januari.
Du, vassa pennan och skriv. Redak-
tionen är tacksam för alla bidrag!

Läs om

Hur det gick i KM
Seriespelets första ronder
Skol-DM

Jul- / Nyårsturneringarna

Spelschema hösten 1991

Dag	Klubbaktivitet	Övrigt
November		
Fr 1	Närvaromonrad 4	
Ti 5	KM rond 5	
Fr 8	Simultan KM	
Lö 9		Knattecup 1, Linköping
Ti 12	KM rond 6	
Fr 15	Novemberblixten	
Sö 17		Seriespel rond 2
Ti 19	KM rond 7	
Fr 22	Närvaromonrad 5	
Lö 23		Knattecup 2, Norrköping
Lö 23	LASS 90 år, jubileumsmiddag	
Ti 26	Föreläsning	
Fr 29	Närvaromonrad 6	
Lö 30		Ungdomsmatch mot Småland
December		
Ti 3	KM rond 8	
Fr 6	Decemberblixten	
Sö 8		Seriespel rond 3
Ti 10	KM rond 9	
Fr 13	Närvaromonrad 7	
Lö 14		Knattecup 3, Motala
On 18	Julavslutning för alla juniorer, Klubblokalen kl. 17.00	
Fr 20	Julavslutning seniorer	
Januari 1992		
Fr 10	Blixt KM	
Sö 12		Seriespel rond 4
Ti 14	LM rond 1	
osv		

Anmälan till **Linköpingsmästerskapet** senast den 10 januari 1992
Skriv upp dig på listan i klubblokalen eller ring Robert Ericsson, tel. 12 58 54

Spelschema för seriespel säsongen 1991-92

1991

- Rond 1 27 oktober
Rond 2 17 november
Rond 3 8 december

LASS I, div I, Mellersta

- R 1 SS Allians, Skge (B)
R 2 Strängnäs SS (B)
R 3 Västerås ÖSK (H)
R 4 Majorna SS, Gbg (B)
R 5 Lundby SS, Gbg (H)
R 6 SS Manhem II, Gbg (B)
R 7 Örebro SS (H)

LASS II, div II, grupp 3

- R 1 Södertälje SS (B)
R 2 Schack 08 II, Norrk (H)
R 3 Linde SK (B)
R 4 Västerås ASK (H)
R 5 SS Allians II, Skge (B)
R 6 KH Alliansen (H)
R 7 Finspångs SK (B)

LASS III, div III, grupp 9

- R 1 Hultsfred SK (B)
R 2 Växjö SK II (B)
R 3 Ingelsta-Uråsa SK (H)
R 4 Nybro SS (B)
R 5 Njudungs SK (H)
R 6 Jönköping SS II (B)
R 7 Värnamo SS (H)

LASS IV, div III, grupp 5

- R 1 Schack 08, Norrk (B)
R 2 SK City, Eskilstuna (H)
R 3 Nyköpings ASK (B)
R 4 Norrköpings SS (H)
R 5 Farsta SK II (B)
R 6 Bollmora SK (H)
R 7 Eskilstuna SK (B)

1992

- Rond 4 12 januari
Rond 5 2 februari
Rond 6 23 februari
Rond 7 15 mars

LASS V, div IV, grupp 12

- R 1 Åtvidabergs SK (H)
R 2 Gusum SK (H)
R 3 Schack 08 IV, Norrk (B)
R 4 Skärblacka SK (H)
R 5 LASS VI (B)
R 6 Motala SS II (H)
R 7 SK Kamraterna, Lkpg (B)

LASS VI, div IV, grupp 12

- R 1 Skärblacka SK (B)
R 2 Åtvidabergs SK (B)
R 3 Motala SS II (H)
R 4 SK Kamraterna, Lkpg (B)
R 5 LASS V (H)
R 6 Gusums SK (B)
R 7 Schack 08 IV, Norrk (H)

LASS VII, Östg. serien klass I

- R 1 Gusums SK II (H)
R 2 SK Kamraterna II (B)
R 3 Kolmårdens SK II (H)
R 4 Schack 08 VI, Norrk (B)
R 5 Schack 08 V, Norrk (H)
R 6 Motala SS III (B)
R 7 Frirond

LAGLEDARE

- LASS I Ingvar Carlsson, 21 31 21
LASS II Robert Hellewell, 13 32 40
LASS III Michael Carlsson, 17 79 24
LASS IV Sören Andersson, 17 05 48
LASS V Lars Eriksson, 13 29 30
LASS VI Jan Eriksson, 21 45 23
LASS VII Eva Edberg, 13 72 12